

Nieuwsbrief PR Updates

Nummer 10, 2024

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2024:889](#) 17-10-2024

Verschillende uitstel mogelijkheden pensioen federale en deelstaatrechters niet gebaseerd op leeftijd maar beroepscategorie: valt buiten reikwijdte Richtlijn 2000/78/EG

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2024:901](#) 17-10-2024

Is er objectieve rechtvaardiging voor maximumleeftijd van 60 jaar voor sollicitanten Duitse advocaat-notarissen?

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1490](#) 18-10-2024

Werkneemster die pas na uitkomst procedure collega's protesteert tegen pensioenwijziging werkgever heeft haar recht verwerkt

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1489](#) 18-10-2024

Werknemers die pas na uitkomst procedure collega's protesteert tegen pensioenwijziging werkgever hebben hun recht verwerkt

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1488](#) 18-10-2024

Werknemers die pas na uitkomst procedure collega's protesteren tegen pensioenwijziging werkgever hebben hun recht verwerkt

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:3321](#) 24-10-2024

Verwijtbaar ontslag leidt tot billijke vergoeding van ton

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:2678](#) 24-09-2024

Maleisische uitspraak dat kwijtingsafpraak bij echtscheiding ook pensioenverevening omvat, houdt stand

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:2915](#) 17-09-2024

Werknemer heeft geen recht op onherroepelijk aanbod vóór totstandgekomen pensioenovereenkomst

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:2913](#) 17-09-2024

ABP hoeft geen voor bezwaar vatbare beslissing te nemen over aanvraag herplaatsingstoelage

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:2388](#) 03-09-2024

Erven hebben geen belang bij aanvechten weigering aspirant-bestuurslid door pensioenfonds wegens onvoldoende geschiktheid

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2024:1455](#) 13-08-2024

Ontslag technisch directeur leidt tot billijke vergoeding vier ton

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2023:4007](#) 30-11-2023

Verdeling huwelijksgemeenschap: geen uitsluiting van pensioenverevening

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:6397](#) 17-10-2024

Bedrijfstakpensioenfonds kan na faillissement werkgever bij UWV geen premieovername namens werknemers vorderen

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2024:5805](#) 09-10-2024

Indexatievordering jegens verzekeraar afgewezen

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:7260](#) 07-10-2024

Verdeling gemeenschap deels naar Belgisch, deels naar Nederlands recht; geen bewijs voor uitsluiting verevening

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:9732](#) 04-10-2024

Werkgever die proviand en goederen levert aan (zee)schepen valt onder werkingssfeerbepaling bedrijfstakpensioenfonds Foodservice en groothandel in levensmiddelen

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:15869](#) 02-10-2024

Ontslag Britse werknemer die in Nederland werkt beoordeeld naar Nederlands recht: transitie-, gefixeerde en billijke vergoeding

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:15767](#) 02-10-2024

Tussenpersoon aansprakelijk voor niet tijdig sluiten Anw-hiaatverzekering

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2024:3992](#) 31-07-2024

Verdeling gemeenschap na echtscheiding; toezegging afstand partnerpensioen

Uitspraken zonder ECLI

[Geschillencommissie Financiële Dienstverlening](#) 16-10-2024

Pensioenuitvoerder mocht verzoek waardeoverdracht afwijzen

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Geschillencommissie Financiële Dienstverlening](#) 08-10-2024

Toepassing lifecycle en renterisico is geen schending zorgplicht of niet prudent beleggen

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Geschillencommissie Financiële Dienstverlening 04-10-2024

Geen automatische toepassing volgens bpf-indexatie; uitvoerder mocht bij indexatie rekening houden met korting bij pensioenfonds

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Pensioenuitvoerder mocht verzoek waardeoverdracht afwijzen

Consument klaagt bij KIFID dat de pensioenuitvoerder gehoor moet geven aan zijn verzoek tot waardeoverdracht dan wel dat de pensioenuitvoerder hem eerder op een eventuele mogelijkheid tot waardeoverdracht had moeten wijzen. Tevens vindt hij dat de pensioenuitvoerder hem in onvoldoende mate heeft gewezen op het verschuldigd zijn van AOW-premie over de pensioenuitkeringen die hij vóór zijn AOW-leeftijd ontvangt. Het verzoek tot waardeoverdracht van een reeds ingegaan pensioen heeft de pensioenuitvoerder mogen afwijzen. De Pensioenwet voorziet niet in deze mogelijkheid. De pensioenuitvoerder heeft geen informatieplicht geschonden door de consument niet voor ingangsdatum te wijzen op de eventuele waardeoverdracht van zijn pensioenaanspraken. Ten slotte heeft de pensioenuitvoerder de consument voldoende informatie verstrekt over het verschuldigd zijn van AOW-premie over de pensioenuitkering vóór de AOW-leeftijd.

De consument heeft via zijn voormalig werkgever pensioenaanspraken opgebouwd in een uitkeringsregeling bij de pensioenuitvoerder. De pensioendatum van de pensioenregeling is 65 jaar.

De consument heeft ervoor gekozen de pensioenuitkering in te laten gaan per pensioendatum op 1 januari 2023 waarbij de eerste vijf jaar een hogere uitkering van € 38.769 bruto per jaar wordt gedaan en vanaf 70 jaar een lagere uitkering van bruto € 29.183 per jaar. Na ingangsdatum van de pensioenuitkering is er tussen partijen een geschil ontstaan over de op de pensioenuitkering ingehouden AOW-premies en de afwijzing van het verzoek van de consument tot waardeoverdracht.

De commissie zal allereerst de vraag beantwoorden of de pensioenuitvoerder gehoor moet geven aan het verzoek van de consument tot waardeoverdracht dan wel of de pensioenuitvoerder hem eerder op een eventuele mogelijkheid tot waardeoverdracht had moeten wijzen. Ten slotte zal de commissie beoordelen of de pensioenuitvoerder de consument in voldoende mate heeft gewezen op het verschuldigd zijn van AOW-premie over de pensioenuitkeringen die de consument vóór zijn AOW-leeftijd ontvangt.

Zoals de pensioenuitvoerder aanvoert, kan eenmaal ingegaan ouderdomspensioen niet meer kan worden overgedragen aan een andere pensioenuitvoerder. De Pensioenwet biedt onder omstandigheden uitsluitend een aantal gelimiteerde mogelijkheden tot waardeoverdracht van pensioenaanspraken. Een waardeoverdracht van een ingegaan (ouderdoms)pensioen behoort niet tot de in de Pensioenwet genoemde gevallen en in artikel 70 lid 3 Pensioenwet is ook bepaald dat waardeoverdracht slechts mogelijk is in de volgende artikelen bedoelde situaties. Ook in het geval de pensioenuitkering kan worden aangemerkt als een eigendomsrecht of als de wetgever tot doel had waardeoverdracht van een ingegaan pensioen mogelijk te maken zoals de consument betoogt, scheppen deze omstandigheden niet een wettelijke bevoegdheid hiertoe.

Naar aanleiding van het verwijt van de consument dat hij niet is geweest op de eventuele mogelijkheden tot waardeoverdracht van zijn pensioenaanspraken voorafgaand aan de pensioendatum verwijst de pensioenuitvoerder naar de in het pensioenreglement beschreven mogelijkheden tot waardeoverdracht. De commissie veronderstelt dat de consument bekend is met de inhoud van het pensioenreglement, omdat hij aangeeft dit te hebben gelezen. Verder vloeit uit geen van de in de Pensioenwet opgenomen informatieplichten noch uit een bijzondere zorgplicht voort dat de pensioenuitvoerder de consument op eigen initiatief moest wijzen op een eventuele mogelijkheid tot waardeoverdracht van zijn pensioenaanspraken. De pensioenuitvoerder kan niet achterhalen wat er in het door de consument bedoelde telefonisch contact dat volgens de consument in november 2022 plaatsvond is besproken.

Afgaande op hetgeen de consument hierover verklaart, geeft de pensioenuitvoerder aan dat op de vraag van de consument of een uitkering ineens mogelijk was terecht ontkennend is geantwoord. Er diende immers een ouderdomspensioen bij een pensioenuitvoerder aangekocht te worden. De pensioenuitvoerder hoefde de vraag van de consument niet zodanig op te vatten dat hij informeerde naar de mogelijkheden tot waardeoverdracht. Met uitsluitend het antwoord dat het in een keer uit te keren van het pensioen niet mogelijk was, heeft de pensioenuitvoerder dan ook geen informatieplicht geschonden.

Ten slotte vindt de consument dat de pensioenuitvoerder hem niet juist, althans onvolledig, heeft geïnformeerd over het feit dat AOW-premie verschuldigd is over de

pensioenuitkeringen tot de wettelijke (verhoogde) AOW-leeftijd indien de consument zou kiezen voor de in de pensioenregeling opgenomen pensioendatum op 65-jarige leeftijd. In de offerte wordt slechts aangehaald dat vóór de AOW-leeftijd meer belasting verschuldigd is maar niet dat er tevens AOW-premie wordt ingehouden. De pensioenuitvoerder is als uitkeringsinstantie verplicht om op te treden als een zogeheten voorheffer voor de inkomstenbelasting zoals ook in de pensioenofferte staat. Onderdeel van de voorheffing is de AOW-premie. Indien de consument een specificatie van de voorheffing had willen ontvangen, had het op zijn weg gelegen om de pensioenuitvoerder hierom te vragen. Bovendien staat in de pensioenofferte dat vóór de AOW-leeftijd de netto pensioenuitkering meestal lager is. Van het moment dat de consument AOW ontvangt, wordt het belastingtarief in de eerste twee schijven lager. Tot zijn AOW-leeftijd is de consument hierdoor naar verwachting meer belasting verschuldigd. Hiermee heeft de pensioenuitvoerder de consument in voldoende mate geïnformeerd over het inhouden van AOW-premie en het effect op de hoogte van zijn netto-uitkering vóór de AOW-leeftijd.

Instantie: Geschillencommissie Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 16-10-2024

Zaaknummer: KIFID 2024-0890

RECHTSPRAAK

Toepassing lifecycle en renterisico is geen schending zorgplicht of niet prudent beleggen

De commissie moet de vraag beantwoorden of de pensioenuitvoerder de op hem rustende zorgplicht heeft geschonden door niet te streven naar een zo hoog mogelijk pensioenkapitaal, althans ervoor te waken dat dit kapitaal zo veel mogelijk behouden blijft in de laatste jaren voorafgaand aan de pensionering van de consument. Daarnaast moet de commissie beoordelen of de pensioenuitvoerder onzorgvuldig heeft gehandeld bij de overdracht van het pensioenkapitaal aan de pensioenuitvoerder die voor de uitkering van het ouderdomspensioen zorgdraagt. De commissie heeft op basis van de beschikbare informatie en documentatie geen reden om aan te nemen dat de pensioenuitvoerder niet prudent heeft belegd of op andere wijze tekort is geschoten.

De consument heeft van 1 september 1976 tot en met 30 juni 2022 deelgenomen aan de pensioenregeling van zijn (voormalig) werkgever. Deze regeling is op basis van een beschikbare premie, welke in fondsen wordt belegd om een pensioenkapitaal op te bouwen. De standaard pensioendatum van de consument op basis van het pensioenreglement was 1 november 2023.

De consument heeft in augustus 2023 aangegeven per 1 oktober 2023 met pensioen te willen gaan en verzoekt de pensioenuitvoerder het kapitaal over te maken naar door hem gekozen uitvoerder die voor de uitkering van het ouderdomspensioen zal zorgdragen. In augustus en september 2023 wordt de consument geconfronteerd met een substantiële daling van de voor hem belegde waarde, ondanks dat hij voor het in zijn ogen veiligste scenario qua risicoprofiel heeft gekozen. Ook na zijn pensioendatum van 1 oktober 2023 ziet de consument de beleggingswaarde nog verder dalen.

De pensioenuitvoerder heeft de beleggingen na 1 oktober 2023 contant gemaakt. Het pensioenkapitaal is vervolgens op 12 oktober 2023 overgemaakt naar de uitvoerder die voor de uitkering van het ouderdomspensioen zal zorgdragen. De belangrijkste klacht van de consument is dat de pensioenuitvoerder hem niet heeft geïnformeerd en gewaarschuwd over de gevolgen van de koersval, waarbij ook is verzuimd om zorg te dragen voor de beloofde stabiliteit in zijn pensioen. Daarbij komt dat niet aan het verzoek van de consument is voldaan om het pensioenkapitaal zo spoedig mogelijk en uiterlijk op 30 september 2023 over te dragen aan de door hem gekozen uitvoerder die voor de uitkering van het ouderdomspensioen zal zorgdragen. Tot slot verwijt de consument de pensioenuitvoerder dat, omdat de waardeoverdracht pas 12 dagen na zijn pensioendatum is geëffectueerd, het pensioenkapitaal nog verder is gedaald. De consument schat zijn totale schade op een bedrag van ruim € 41.000 vermeerderd met rente.

Ondanks de inspanningen van de pensioenuitvoerder om het pensioen zo stabiel mogelijk te houden, is niet te voorkomen dat het pensioen uiteindelijk lager uitvalt. In dit geval is de teleurstelling van de consument over de hoogte van zijn pensioen eerder te wijten aan het feit dat de offerte voor de pensioenuitkering uitgaat van een hoger pensioenkapitaal ten opzichte van de daadwerkelijke waarde van het pensioenkapitaal op dat moment. 3.7 Voor zover de consument stelt dat een substantiële waardevermindering in de laatste fase van zijn deelnemerschap, voorafgaand aan de pensionering, niet voor mag komen en de pensioenuitvoerder de beleggingsrisico's onvoldoende heeft beheerst of onvoldoende rekening heeft gehouden met de belangen van de consument, merkt de commissie op dat het beleggingsbeleid van de pensioenuitvoerder de consument juist beschermt tegen de ontwikkelingen op de rentemarkt. Dit doet de pensioenuitvoerder door met name het renterisico – zo veel als mogelijk – onder controle te brengen, waardoor een zo stabiel mogelijke pensioenuitkering wordt bewerkstelligd. Het beleggingsrisico wordt, conform de Pensioenwet en in lijn met de zorgplicht, afgebouwd naarmate de pensioendatum van de consument nadert. De Commissie van Beroep heeft in haar recente uitspraak van 19 januari 2024 (2024-0005) overigens bevestigd dat de prudent-person regel meebrengt dat het renterisico in het zicht van de pensioendatum moet worden afgedekt.

Wat betreft de kritiek van de consument op de in zijn ogen te trage afwikkeling merkt de commissie op dat het pensioenreglement en de door de consument gekozen pensioendatum van zondag 1 oktober 2023 leidend is. De pensioenuitvoerder hoeft niet mee te werken aan het verzoek van de consument om de beleggingsportefeuille eerder te verkopen en het pensioenkapitaal over te dragen. Dit is ook vastgelegd in de brief die de pensioenuitvoerder op 25 augustus 2023 aan de consument heeft gestuurd.

Tijdens de hoorzitting heeft de pensioenuitvoerder toegelicht dat de opdracht tot verkoop van

de beleggingen op 29 september 2023 is gegeven, de verkoop op 3 oktober 2023 tegen de dan geldende koersen heeft plaatsgevonden en dat de overdracht, rekening houdend met de administratieve handelingen die benodigd zijn voor de afwikkeling, uiteindelijk op 12 oktober 2023 is voltooid. Naar het oordeel van de commissie valt de pensioenuitvoerder op dit punt geen verwijt te maken en is de in de bovengenoemde brief gedane toezegging ook nagekomen. De slotsom is dat de commissie op basis van de beschikbare informatie en documentatie geen reden heeft om aan te nemen dat de pensioenuitvoerder niet prudent heeft belegd of op enige andere wijze tekort is geschoten. De klacht van de consument is ongegrond.

Instantie: Geschillencommissie Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 08-10-2024

Zaaknummer: KIFID 2024-0859

RECHTSPRAAK

Geen automatische toepassing volgens bpf-indexatie; uitvoerder mocht bij indexatie rekening houden met korting bij pensioenfonds

Consument vordert indexatie door verzekeraar bij KIFID met toepassing indexatie van pensioenfonds metaalsector. De commissie ziet geen reden om aan te nemen dat de pensioenuitvoerder nalatig is geweest bij het doorvoeren van de indexatie van de aanspraken van de consument tijdens de opbouwfase van zijn pensioen met de loonstijging volgens de Cao Metaal. Ook na pensionering heeft de pensioenuitvoerder bij de toekenning van de indexatie de regeling van PMT gevolgd, met dien verstande dat de kortingen van 2013 en 2014 niet zijn gevolgd, waardoor de consument een voordeel heeft genoten. Naar het oordeel van de commissie is het gerechtvaardigd dat de indexaties in 2022 en 2023 vervolgens niet zijn doorgevoerd omdat het uitgangspunt is en blijft dat de aanspraken van de consument in lijn moet blijven met wat hij zou hebben ontvangen als hij deelnemer in de pensioenregeling van PMT was geweest.

De consument heeft deelgenomen aan de pensioenregeling van zijn voormalig werkgever dat bij de pensioenuitvoerder is ondergebracht. De opbouw van zijn aanspraken volgt de regeling van het Bedrijfstak Pensioenfonds Metaal en Techniek (PMT). De consument ontvangt van de pensioenuitvoerder in het kader van een wijziging van de pensioenregeling per 1 januari 1999 een zogeheten ‘overgangsoverzicht 1998’ met daarin niet alleen informatie over de nieuwe regeling, maar ook een opgave van het tot dan opgebouwde ouderdomspensioen en de wijze waarop de indexatie zal gaan plaatsvinden. Daarin staat onder meer: het bedrag dat op het overzicht is vermeld, zal in de nieuwe pensioenregeling worden geïndexeerd. Dit betekent: jaarlijks zal het opgebouwd pensioen worden verhoogd met het percentage waarmee de lonen volgens de Cao voor de Metaal en Technische Bedrijfstakken stijgen. Op deze wijze blijven uw

pensioenrechten ook in de nieuwe regeling gewaarborgd.' Vanaf 1 februari 2009 ontvangt de consument van een pensioenuitvoerder een ouderdomspensioen van € 27.230 per jaar. Omdat de pensioenregeling van PMT van 2009 tot en met 2021 geen indexatie kent, blijft het ouderdomspensioen van de consument ongewijzigd. De pensioenuitvoerder besluit verder om de korting die PMT hanteert voor 2013 (6,30%) en 2014 (0,40%) niet door te voeren. In 2022 kent de pensioenregeling van PMT voor het eerst weer een indexatie (1,29%). Ook in 2023 worden de aanspraken door PMT verhoogd (4,20%). Omdat de pensioenuitvoerder de eerder door PMT gehanteerde kortingen niet heeft doorgevoerd, krijgt de consument het bericht dat zijn pensioenaanspraken pas kunnen worden verhoogd zodra de indexaties van PMT de eerdere kortingen teniet hebben gedaan. De consument is het hier niet mee eens. De bepaling zoals opgenomen in het 'overgangsoverzicht 1998' is volgens hem voor één uitleg vatbaar: het pensioen moet jaarlijks verhoogd worden met loonstijging van de Cao Metaal. De consument heeft juist vanwege deze bepaling in 1999 besloten om de waarde van de bij de pensioenuitvoerder opgebouwde aanspraken niet over te dragen naar het BP Pensioenfonds. De consument schat zijn schade vanwege de ontoereikende indexatie van zijn aanspraken op een bedrag van circa € 65.000.

De consument heeft naar het oordeel van de commissie onvoldoende onderbouwd waarom de pensioenuitvoerder niet op een correcte manier uitvoering zou hebben gegeven aan de indexatiebepaling. De commissie stelt vast dat eind 1998 het door de consument opgebouwde ouderdomspensioen € 15.663,10 per jaar bedraagt. Deze aanspraak is op het moment van zijn pensionering – 1 februari 2009 – uitgegroeid tot een bedrag van € 27.230 per jaar. De percentages waarmee de aanspraken zijn verhoogd heeft de commissie helaas niet meer kunnen achterhalen, maar het staat niet ter discussie dat in een relatief korte periode sprake is van een substantiële verhoging van het ouderdomspensioen. De commissie ziet geen reden om aan te nemen dat de pensioenuitvoerder nalatig zou zijn geweest bij het doorvoeren van de indexatie van de aanspraken van de consument tijdens de opbouwfase van zijn pensioen met de loonstijging volgens de Cao Metaal.

Ook na pensionering heeft de pensioenuitvoerder bij de toekenning van de indexatie de regeling van PMT gevolgd, met dien verstande dat de kortingen van 2013 en 2014 niet zijn gevolgd, waardoor de consument een voordeel heeft genoten. Naar het oordeel van de commissie is het dan ook gerechtvaardigd dat de indexatie in 2022 en 2023 vervolgens niet zijn doorgevoerd omdat het uitgangspunt is en blijft dat de aanspraken van de consument in lijn moet blijven met wat hij zou hebben ontvangen als hij deelnemer in de pensioenregeling van PMT was geweest. Ook hiervoor kan de pensioenuitvoerder geen verwijt worden gemaakt.

Instantie: Geschillencommissie Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 04-10-2024

Zaaknummer: KIFID 2024-0851

RECHTSPRAAK

Verdeling gemeenschap na echtscheiding; toezegging afstand partnerpensioen

Echtscheidingsgeshil. De rechtbank verdeelt de gemeenschap en diverse vermogensbestanddelen, waaronder de woning. De rechtbank veroordeelt de man om binnen vier weken na de datum van deze beschikking afstand te doen van het door de vrouw ten behoeve van de man opgebouwde partnerpensioen bij het pensioenfonds door ondertekening van de door de vrouw ingebrachte afstandsverklaring en de ondertekende verklaring onverwijld aan de vrouw beschikbaar te stellen.

Partijen zijn met elkaar gehuwd op [datum] 2019 en hebben op [datum] 2019 huwelijkse voorwaarden gemaakt. De gemeenschap van goederen is door de indiening van het echtscheidingsverzoek op 6 juni 2023 ontbonden en voor verdeling vatbaar geworden. Op grond van de wet geldt 6 juni 2023 als peildatum voor de samenstelling van de gemeenschap van goederen.

De rechtbank is van oordeel dat de woning moet worden verkocht en geleverd en dat de netto-opbrengst (na aflossing van de hypotheekschuld en voldoening van de kosten van verkoop en overdracht) tussen partijen bij helfte moet worden verdeeld op de in het dictum aan te geven wijze. De rechtbank beslist eveneens ten aanzien van overige vermogensbestanddelen.

Partijen zijn het erover eens dat zij tijdens hun huwelijk geen ouderdomspensioen hebben opgebouwd dat op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding verevend moet worden.

De man heeft tijdens de zitting toegezegd dat hij, zoals door de vrouw verzocht, afstand zal doen van het door de vrouw ten behoeve van de man opgebouwde partnerpensioen bij [pensioenfonds] en dat de man de door de vrouw (als productie 14) ingebrachte afstandsverklaring daartoe voor akkoord zal ondertekenen. De rechtbank zal de man

veroordelen om zijn toegezegde medewerking te verlenen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 31-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2024:3992

Zaaknummer: C/17/189687 / FA RK 23-1074 en C/17/192233 / FA RK 23-2563

Rechters: I. Zetstra

Advocaten: A.J. Brink en J. Deenen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Tussenpersoon aansprakelijk voor niet tijdig sluiten Anw-hiaatverzekering

Assurantietussenpersoon WB heeft van Venéco opdracht gekregen om voor de werknemers van Venéco een Anw-hiaatverzekering af te sluiten. WB heeft na ontvangst van Venéco van alle verlangde informatie voor het afsluiten van de Anw-hiaatverzekering, zonder deugdelijke reden meer dan vijf maanden nagelaten Venéco voor deze verzekering aan te melden. Een werknemer van Venéco die in de tussentijd terminaal ziek bleek te zijn, kon niet meer onder de Anw-hiaatverzekering van Venéco worden verzekerd. Venéco heeft aan de werknemer en diens partner toegezegd om het Anw-hiaat te compenseren en wil de kosten daarvan op WB verhalen. De rechtbank oordeelt dat WB haar zorgplicht als assurantietussenpersoon heeft geschonden door de Anw-hiaatverzekering niet tijdig voor Venéco af te sluiten. De rechtbank oordeelt dat er causaal verband is tussen deze wanprestatie en het moeten compenseren door Venéco van het Anw-hiaat aan de nabestaanden van de Werknemer. WB wordt veroordeeld tot vergoeding van deze schade, op te maken bij staat.

De heer [naam 1] is (indirect) zelfstandig bestuurder en medemanager van assurantietussenpersoon WB als adviseur hypotheek en pensioen. Venéco drijft een onderneming op het gebied van ICT-diensten. Begin 2021 heeft Venéco besloten om de onderneming van DB+ over te nemen. Een van deze werknemers was de heer [naam 2] (hierna: de werknemer).

WB was begin 2021 de assurantietussenpersoon van DB+ en Venéco had indertijd een andere assurantietussenpersoon. Begin 2021 was het ouderdomspensioen van (de werknemers van) DB+ ondergebracht bij Nationale-Nederlanden en was het ouderdomspensioen van (de

werknemers van) Venéco ondergebracht bij verzekeraar Aegon. Begin 2021 hadden Venéco en DB+ voor hun werknemers een vrijwillige regeling voor een Anw-hiaatverzekering.

Venéco heeft WB de opdracht gegeven om de bij de ouderdomspensioenregeling behorende premielasten te onderzoeken. De uitkomst was dat het voor Venéco gunstiger was om na overname van DB+ ook de van deze vennootschap/onderneming afkomstige werknemers bij Aegon onder te brengen wat betreft hun ouderdomspensioen.

In juni 2021 heeft Venéco een presentatie aan haar personeel en het personeel van DB+ gegeven met als titel '#SAMENDOOR arbeidsvoorwaarden'. Daarin staat een Anw-hiaatpensioen verplicht voor rekening van de werkgever met het streven dat in juli in te laten gaan. De werknemer, toen nog verbonden aan DB+, was bij deze presentatie aanwezig. Vanaf 1 juli 2021 is hij in dienst gekomen van Venéco.

Vanaf november 2021 is er correspondentie geweest tussen WB en Veneco over het sluiten van de Anw-hiaatverzekering. Op 8 augustus 2022 heeft de werknemer zich bij Venéco ziekgemeld. Circa een maand later is gebleken dat de werknemer zeer ernstig ziek is. Op 3 oktober 2022 heeft Venéco contact met WB opgenomen over de situatie van de werknemer. Er was op deze datum nog geen Anw-hiaatverzekering voor Venéco afgesloten.

Er is inmiddels een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dat de werknemer zal komen te overlijden voordat hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Venéco heeft aan de werknemer en zijn levenspartner toegezegd om de nabestaanden van de werknemer te compenseren voor het Anw-hiaat. Met ingang van november 2022 heeft WB alsnog een Anw-hiaatverzekering voor (alle) werknemers (ook die zonder partner) van Venéco afgesloten.

Venéco vordert in deze procedure in de eerste plaats vergoeding van de schade die zij lijdt (nader op te maken bij staat) doordat de werknemer niet is verzekerd voor het Anw-hiaat. De rechtbank moet in dit verband eerst beoordelen of WB toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van de tussen partijen gesloten overeenkomst van opdracht, ofwel een onrechtmatige daad jegens Venéco heeft gepleegd. Voor zover die vraag bevestigend wordt beantwoordt, ligt vervolgens de vraag voor of Venéco daardoor schade heeft geleden die voor vergoeding in aanmerking komt.

WB geeft onweersproken heeft gesteld dat zij niet met de inhoud van de presentatie van juni 2021 bekend was, zodat zij niet vanaf 1 juli 2021 moest zorgdragen voor een Anw-hiaatverzekering. Uit de e-mail van 11 januari 2022 heeft Venéco in ieder geval duidelijk moeten kunnen opmaken dat er nog geen dekking was voor het ANW-hiaat. De rechtbank is daarom van oordeel dat WB ook in zoverre geen rechtens relevante fout heeft gemaakt. Naar het oordeel van de rechtbank is WB wel op andere wijze toerekenbaar tekortgeschoten in de

nakoming van de overeenkomst van partijen. Niet in geschil is dat WB in november 2021 wist van de wens van Venéco om een Anw-hiaatverzekering voor al haar werknemers (met een levenspartner) af te sluiten. Per 16 november 2021 was in ieder geval duidelijk dat Venéco wilde dat WB dit voor haar regelde. Vervolgens is er een tijd heen en weer gemaïld over de lijsten met de namen van werknemers van Venéco met een levenspartner ten behoeve van het afsluiten van de gewenste Anw-hiaatverzekering. Per e-mail van 25 april 2022 is vanuit Venéco de laatste lijst naar WB gestuurd. Vanaf dat moment heeft Venéco redelijkerwijs mogen verwachten dat het afsluiten van de Anw-hiaatverzekering binnen afzienbare ofwel redelijke termijn zou worden geregeld. Dat is niet gebeurd. Er is helemaal niets meer met de lijsten ten behoeve van het afsluiten van de Anw-hiaatverzekering gebeurd totdat de werknemer in september 2022 ongeneeslijk ziek bleek te zijn en WB daarvan in oktober 2022 op de hoogte werd gesteld. De afzienbare ofwel redelijke termijn waarbinnen WB de Anw-hiaatverzekering voor Venéco had moeten afsluiten, was naar het oordeel van de rechtbank toen ruimschoots verstreken. Aldus heeft WB de op haar rustende zorgplicht als assurantietussenpersoon (het goed opdrachtnemerschap op grond van artikel 7:401 van het Burgerlijk Wetboek (BW)) geschonden en wanprestatie gepleegd.

Venéco heeft aan de werknemers, waaronder de werknemer, in juni 2021 de toezegging gedaan om ze op haar kosten te verzekeren voor het Anw-hiaat. Er is toen geen harde toezegging gedaan over de datum dat dit uiterlijk zou worden geregeld. Doordat de Anw-hiaatverzekering door de omissie van WB in september 2022 nog altijd niet was afgesloten, heeft Venéco zich (moreel) verplicht gevoeld toe te zeggen om de nabestaanden van de werknemer voor het ANW-hiaat te compenseren. Als de Anw-hiaatverzekering wel tijdig was afgesloten, was dit niet aan de orde geweest. Reeds daarmee bestaat er *conditio sine qua non* verband tussen de wanprestatie van WB en het moeten compenseren door Venéco van het Anw-hiaat aan de nabestaanden van de werknemer. Als Venéco de toezegging aan de werknemer niet had gedaan, had dit tot nog meer zorgen en spanning geleid bij een terminaal ziek persoon die al vele jaren (bij DB+) in dienst was en die tot dan toe rekende op dekking voor het Anw-hiaat. Naar het oordeel van de rechtbank kon redelijkerwijs niet van Venéco worden verwacht dat zij onder deze omstandigheden het compenseren voor het Anw-hiaat zou weigeren. De kosten die Venéco moet maken voor het compenseren voor het Anw-hiaat, staan gelet hierop ook in zodanig verband met de omissie van WB, dat zij WB redelijkerwijs als een gevolg van deze omissie kunnen worden toegerekend.

Goed denkbaar is dat Venéco ook juridisch verplicht was geweest het Anw-hiaat aan de nabestaanden van de werknemer te compenseren als zij hierover geen aparte toezegging had gedaan na het ziek worden van de werknemer. Ten eerste heeft Venéco in een presentatie in juni 2021 aan haar (huidige en toekomstige) medewerkers, waaronder de werknemer,

medegedeeld dat er een Anw-hiaatverzekering zou worden afgesloten en dat het streven was om de nieuwe regeling in juli 2021 in te laten gaan. Venéco heeft hierbij weliswaar geen harde datum genoemd dat dit gegarandeerd geregeld zou zijn, maar betoogd kan worden dat de werknemer meer dan een jaar later erop mocht vertrouwen dat dit inmiddels was geregeld, ofwel dat Venéco onder deze omstandigheden op grond van het goed werkgeverschap gehouden was de nabestaanden van de werknemer in een daarmee gelijke positie te brengen. In dat geval is er hoe dan ook causaal verband tussen de wanprestatie van WB en de schade van Venéco. Voor zover WB nog een beroep heeft gedaan op het feit dat Venéco onterecht voortijdig een mededeling aan haar werknemers heeft gedaan dat de Anw-hiaatverzekering op korte termijn zou worden afgesloten, wordt hiermee naar het oordeel van de rechtbank niet het causaal verband doorbroken, maar zal dit eerder moeten worden betrokken in het kader van een eventueel eigen schuld verweer in de schadestaatprocedure.

De conclusie luidt dat de mogelijkheid aannemelijk is dat Venéco schade lijdt doordat er door de fout van WB nog altijd geen Anw-hiaatverzekering was afgesloten toen de werknemer ernstig ziek bleek te zijn. De rechtbank kan de schade aan de zijde van Venéco door deze wanprestatie van WB nog niet begroten, alleen al omdat de werknemer (voor zover de rechtbank bekend) nog in leven is. De rechtbank zal WB daarom veroordelen tot vergoeding van deze schade, nader op te maken bij staat.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 02-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:15767

Zaaknummer: C/09/658633 / HA ZA 23-1120

Rechters: S.M. de Bruijn

Advocaten: P. Quist en M.C. Franken-Schoemaker

Wetsartikelen: 7:401 BW

RECHTSPRAAK

Ontslag Britse werknemer die in Nederland werkt beoordeeld naar Nederlands recht: transitie-, gefixeerde en billijke vergoeding

Werknemer met Britse nationaliteit woont en werkt sinds 2019 in Nederland. Op 15 januari 2024 is werknemer in dienst getreden van Jalubro op grond van de ‘Conditional Offer of Employment’ van 10 januari 2024. Op 7 juni 2024 heeft Jalubro in een gesprek met werknemer aan hem meegedeeld dat de arbeidsovereenkomst wordt beëindigd. Jalubro heeft in een brief van 10 juni 2024 met onmiddellijke ingang de arbeidsovereenkomst beëindigd. De kantonrechter stelt vast dat bij bevoegd is en dat Nederlands recht van toepassing is. Naast de transitievergoeding en gefixeerde schadevergoeding wegens onregelmatige opzegging is een billijke vergoeding verschuldigd, alsmede pensioenschade en gedeelte van de advocaatkosten.

Werknemer heeft de Britse nationaliteit. Hij woont en werkt sinds 2019 in Nederland. Op 15 januari 2024 is hij in dienst getreden van Jalubro Consulting Limited op grond van de ‘Conditional Offer of Employment’ van 10 januari 2024. Op 7 juni 2024 heeft Jalubro in een gesprek met werknemer aan hem meegedeeld dat de arbeidsovereenkomst wordt beëindigd. Jalubro heeft in een brief van 10 juni 2024 aan werknemer meegedeeld dat de geschiktheid en de functievervulling niet voldoen aan de vereiste en overeengekomen doelstellingen en dat werknemer ondanks inspanningen van Jalubro er niet in is geslaagd zijn doelstellingen tijdens het verbetertraject te realiseren en dat de arbeidsovereenkomst daarom met onmiddellijke ingang wordt beëindigd. Werknemer heeft – na wijziging tijdens de mondelinge behandeling – verzocht om Jalubro bij beschikking te veroordelen tot betaling aan hem van onder andere de transitievergoeding, een billijke vergoeding, een gefixeerde schadevergoeding en deelname aan de pensioenregeling. Aan zijn verzoek legt werknemer kort gezegd ten grondslag dat

Jalubro de arbeidsovereenkomst heeft opgezegd in strijd met artikel 7:671 BW.

De Nederlandse rechter is op grond van artikel 21 van Verordening Brussel I-bis bevoegd van het onderhavige geschil kennis te nemen, omdat werknemer gewoonlijk zijn werk in Nederland (heeft) verricht. Partijen zijn verdeeld over de vraag welk recht op de arbeidsovereenkomst van toepassing is. Omdat de arbeidsovereenkomst met een grensoverschrijdend karakter na 17 december 2009 is gesloten, moet dit worden beantwoord aan de hand van de Verordening Rome I. Bij het ontbreken van een afspraak over het toepasselijk recht (zoals in casu) verwijst artikel 8 lid 2 Verordening Rome I naar het recht van het land waar, of bij gebreke daarvan, van waaruit de werknemer ter uitvoering van de overeenkomst gewoonlijk zijn arbeid verricht. Vast staat dat werknemer in Nederland woont en dat hij volgens de *'Conditional Offer of Employment'* vooral vanuit huis zijn werkzaamheden voor Jalubro zou verrichten. Jalubro heeft dit niet, althans onvoldoende betwist. Op grond hiervan kan geconcludeerd worden dat Nederlands recht van toepassing is op de tussen partijen bestaande arbeidsovereenkomst.

Nu vastgesteld is dat Nederlands recht van toepassing is op de tussen partijen gesloten arbeidsovereenkomst is niet langer in geschil dat de wijze waarop de arbeidsovereenkomst is beëindigd in strijd is met de Nederlandse wettelijke bepalingen. De arbeidsovereenkomst kan immers niet met onmiddellijke ingang worden beëindigd vanwege disfunctioneren van een werknemer. Dit ernstig verwijtbaar handelen van Jalubro rechtvaardigt de toekenning van een billijke vergoeding aan werknemer. Werknemer ontvangt dus (met aftrek van de voorgerekende WW-uitkering) over de periode tot 1 januari 2025 € 24.742 bruto minder dan bij een voortgezet dienstverband bij Jalubro, vermeerderd met de € 2.500 (uitgaande van zes maanden) aan salarisverhoging en in totaal dus € 27.242. Niet meer in geschil is dat Jalubro aan werknemer een transitievergoeding verschuldigd is evenals de gefixeerde schadevergoeding vanwege de onregelmatige opzegging. De verzochte schadevergoeding voor het misgelopen pensioen is inhoudelijk niet bestreden. Aangezien de kantonrechter van oordeel is dat de loonsverhoging en de pensioenverplichting verschuldigd zijn, zullen deze verzoeken worden toegewezen als verzocht.

Vast staat dat Jalubro ernstig verwijtbaar heeft gehandeld met als gevolg dat werknemer zich van rechtsbijstand heeft moeten voorzien. Verder is voldoende gebleken dat de gemachtigde van werknemer diverse werkzaamheden heeft verricht voordat deze procedure is gestart. Deze werkzaamheden zijn onderbouwd door middel van een factuur en een specificatie van de werkzaamheden. De kantonrechter is van oordeel dat de verzochte advocaatkosten de dubbele redelijkheidstoets kunnen doorstaan voor zover die zien op de werkzaamheden tot en met 12 juli 2024. De werkzaamheden die na 12 juli 2024 zijn verricht vallen onder voorbereiding van

de procedure en worden geacht te zijn begrepen in het liquidatietarief van de proceskostenveroordeling. Hierop kan echter een uitzondering worden gemaakt. Volgens vaste rechtspraak is vergoeding van werkelijke proceskosten alleen toegewezen als er sprake is van misbruik van recht of onrechtmatig handelen. Hiervan is in dit geval geen sprake. Dit leidt tot de slotsom dat voor wat betreft de proceskosten het standaardliquidatietarief zal worden toegepast.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 02-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:15869

Zaaknummer: 11215982

Rechters: N.F.H. van Eijk

Advocaten: R.G. Verheij en I.M.P. Koevoets

Wetsartikelen: 7:671 BW

RECHTSPRAAK

Verdeling gemeenschap deels naar Belgisch, deels naar Nederlands recht; geen bewijs voor uitsluiting verevening

Deze echtscheidingszaak gaat onder meer over de verdeling van de gemeenschap. Aangezien partijen langdurig in België hebben gewoond en daarna langdurig in Nederland is deels Belgisch recht van toepassing en deels Nederlands recht. De rechtbank verdeelt de gemeenschap. De gevorderde verklaring voor recht dat partijen toepasselijkheid van de WVPS hebben uitgesloten, wordt afgewezen. Hoewel de vrouw overeenstemming daarover in een e-mail niet betwist, beschikt de rechtbank niet over die e-mail, zodat onduidelijk is of er schriftelijke overeenstemming is.

De man en de vrouw zijn op [huwelijksdatum] in de gemeente [huwelijksplaats] (België) met elkaar getrouwd. De man heeft de Nederlandse nationaliteit en de vrouw heeft de Belgische nationaliteit. Zij zijn de ouders van [minderjarige], ingeschreven op het adres van de vrouw. De rechtbank stelt vast dat zij als Nederlandse rechter rechtsmacht heeft, omdat de laatste gewone verblijfplaats van partijen in Nederland was en de man daar nog steeds verblijft. De rechtbank zal op het echtscheidingsverzoek Nederlands recht toepassen.

De man en de vrouw hebben overeenstemming bereikt over de door de man te betalen bijdrage. Zij zijn overeengekomen dat de man met ingang van 1 januari 2023 een alimentatie voor [minderjarige] van € 315 per maand moet betalen. De man heeft tot op heden de overeengekomen bijdrage voldaan, met uitzondering van de indexering. Ter zitting is met de man en de vrouw besproken dat deze alimentatie van rechtswege per 1 januari 2024 voor het eerst geïndexeerd had moeten worden.

Omdat zij geen gemeenschappelijke nationaliteit hebben, wordt het huwelijksvermogensregime beheerst door het recht van het land waar zij hun eerste gewone verblijfplaats na het huwelijk vestigen. Dat is hier België en daarom is Belgische recht van toepassing.

Tijdens het huwelijk van partijen heeft zich een automatische wijziging voorgedaan in het toepasselijk recht. Partijen hebben zich op 17 juli 2004 in Nederland gevestigd. Omdat partijen vanaf 17 juli 2014 langer dan tien jaar in Nederland hun gewone verblijfplaats hebben, is vanaf dat moment het Nederlandse recht van toepassing geworden. Dit heeft alleen gevolgen voor het vermogen dat partijen vanaf 17 juli 2014 hebben verkregen. Op het al aanwezige vermogen blijft het Belgische recht van toepassing.

Partijen zijn het erover eens dat op de volgende onderdelen het Belgisch huwelijksvermogensrecht van toepassing is: a. de woning; b. de hypothecaire geldlening; c. een perceel bouwgrond in België, dat door de man op 28 mei 1996 is geleverd aan een derde.

Partijen zijn het erover eens dat de woning kan worden toegedeeld aan de man tegen een waarde van € 330.000.

De man moet daarbij in beginsel de helft van de zogenoemde 'overwaarde' aan de vrouw vergoeden. Dat is het verschil tussen de waarde van de woning en het restant van de hypothecaire geldlening.

De man stelt onweersproken dat aan de woning en de daarop rustende hypothecaire geldlening ook een levensverzekering is verbonden, maar overlegt daarvan geen stukken. Uit de door de vrouw overgelegde rekeningafschriften blijkt dat het om een verzekering bij [verzekeraar] gaat met polisnummer [nummer]. Het is de rechtbank niet bekend of dit een kapitaal- of een risicoverzekering betreft en of deze verzekering is verbonden aan de woning en de hypothecaire geldlening, zeker nu het een annuïtaire geldlening betreft. Voor zover voornoemde verzekering een kapitaalverzekering zou zijn, zal de rechtbank ook de rechten van deze levensverzekering aan de man toedelen en bepalen dat de man de plichten van deze polis voor zijn rekening moet nemen. De man moet daarbij de helft van de waarde van de levensverzekering aan de vrouw vergoeden.

Omdat de rechtbank de woning aan de man toedeelt, moet de man ook de lasten dragen van de daaraan gekoppelde hypothecaire geldlening en zal de vrouw moeten worden ontslagen uit de hoofdelijke aansprakelijkheid.

Het is nog onduidelijk of de man in staat is dit te kunnen financieren en of [leningverstrekker] de vrouw zal ontslaan uit de hoofdelijke aansprakelijkheid. Daarom verbindt de rechtbank aan deze toedeling de volgende ontbindende voorwaarde. Als de man niet binnen drie maanden de financiering heeft geregeld waarbij de vrouw is ontslagen uit de hoofdelijke aansprakelijkheid, dan vervalt deze toedeling en dient de woning te worden verkocht.

Voor de goede orde wijst de rechtbank erop dat voor de uiteindelijke overdracht nog een

levering moet plaatsvinden van de woning aan de man via de notaris. Tussen partijen is niet in geschil dat het perceel eigen vermogen was van de man en dat aan de man een vergoedingsrecht toekomt omdat in ieder geval een deel van de verkoopopbrengst van dit perceel is gebruikt om de gemeenschappelijke woning van partijen in [plaatsnaam 2] (België) te financieren. Ook zijn de man en de vrouw het erover eens dat de volledige verkoopopbrengst van de gemeenschappelijke woning in [plaatsnaam 2] (België) is geïnvesteerd in de gemeenschappelijke woning in [plaatsnaam 1] en dat de man tussentijds geen vergoeding heeft ontvangen voor het door hem geïnvesteerde eigen vermogen. De man en de vrouw verschillen van mening over welk bedrag door de man is aangewend om de eerste gemeenschappelijke woning in [plaatsnaam 2] (België) aan te schaffen. De rechtbank volgt de stelling van de man dat de volledige verkoopopbrengst van het perceel zoals die blijkt uit de notariële akte van levering van 28 mei 1996 (productie 3 van de man) is geïnvesteerd in de gemeenschappelijke woning. De vrouw heeft haar betwisting dat slechts 750.000 Belgische frank (ongeveer € 18.600) in de gemeenschappelijke woning zijn geïnvesteerd niet nader toegelicht en ook niet met stukken onderbouwd.

Aan de man komt een vergoeding toe voor het door hem geïnvesteerde bedrag van € 26.525 in de gemeenschappelijke woning.¹⁰ Uit artikel 2.3.46 BBW volgt dat niet slechts het nominale bedrag vergoed dient te worden, maar dat ook de waardevermindering van de woning van invloed is op het geïnvesteerde bedrag door de man. Daarbij schat de rechtbank de vergoeding op basis van de huidige waarde van de woning in [plaatsnaam 1], aangezien de echtelijke woning in [plaatsnaam 2] (België) is verkocht en vervangen door de woning.

Door de indiening van het verzoekschrift tot echtscheiding is die gemeenschap op 18 november 2022 ontbonden. Dat betekent in beginsel dat de goederen die partijen op die datum (de zogenoemde ‘peildatum’) hadden, moeten worden verdeeld. Van de schulden die zij op de peildatum hadden, moet worden vastgesteld wie onderling welk deel daarvan moet betalen (ook wel de ‘interne draagplicht’ genoemd).

De rechtbank zal in kaart brengen welke goederen en schulden deel uitmaken van de ontbonden gemeenschap. Daarna zal de rechtbank per goed de verdeling vaststellen of de wijze van verdeling gelasten en per schuld de interne draagplicht vaststellen. Daarbij geldt als uitgangspunt dat ieder van partijen recht heeft op de helft van de waarde van de goederen en ieder van hen de helft van de schulden zal moeten dragen. Voor de waarde van de goederen geldt dat de rechtbank in beginsel kijkt naar de waarde die de goederen hebben op het moment van de feitelijke verdeling.

Tussen de man en de vrouw is in geschil of de woning gelegen aan [adres] in [plaatsnaam 2], gemeente [gemeente] (België) – hierna: de woning in [plaatsnaam 2] – tot de ontbonden

huwelijksgemeenschap behoort of tot het privévermogen van de vrouw. De vrouw heeft de woning in [plaatsnaam 2] (België) samen met haar twee broers verkregen uit de nalatenschap van de vader van de vrouw.

Vanaf 17 juli 2014 is het Nederlandse recht van toepassing is op het huwelijksvermogen van partijen. Voor partijen geldt vanaf dat moment een algehele gemeenschap van goederen. Dit betekent dat ook goederen die bij uiterste wilsbeschikking zijn verkregen zonder dat een uitsluitingsclausule is opgemaakt tot de huwelijksgemeenschap behoren. Hetgeen de vrouw via erfopvolging van haar vader heeft verkregen behoort in beginsel tot de ontbonden huwelijksgemeenschap van partijen. Dit rechtsgevolg treedt niet in als het in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn dat deze geërfde (onroerende) zaken in de gemeenschap vallen. De rechtbank is het met de vrouw eens dat toepassing van artikel 1:94 lid 2 (oud) BW in dit geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Daarbij is van belang dat partijen in België zijn gehuwd en dat de vrouw enkel de Belgische nationaliteit had en heeft en dat partijen in België hun eerste huwelijksdomicilie hadden en daar jarenlang hebben gewoond.

De man wil een verklaring voor recht dat partijen de toepasselijkheid van de Wet Verevening Pensioenrechten bij Scheiding (hierna: Wet VPS) hebben uitgesloten, omdat partijen het daarover eens zijn geworden en die overeenstemming in een e-mail is vastgelegd. Echtgenoten kunnen de toepasselijkheid van de Wet VPS uitsluiten bij huwelijksvoorwaarden of via een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding. Hoewel de vrouw de overeenstemming niet heeft betwist, is het voor de rechtbank niet duidelijk of partijen aan het vereiste van een schriftelijke overeenkomst hebben voldaan. De rechtbank beschikt niet over de betreffende e-mail, zodat niet duidelijk is of de man en de vrouw op dit punt overeenstemming hebben noch of die overeenstemming schriftelijk is vastgelegd. De rechtbank zal het verzoek van de man om een verklaring voor recht daarom afwijzen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 07-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:7260

Zaaknummer: C/03/311542 / FA RK 22-4322 en C/03/323991 / FA RK 23-4177

Rechters: G.W. Brands-Bottema

Advocaten: N. Soro en J.F.M. Sondeijker

Wetsartikelen: 7 lid 2 onder 2 HHV 1978

RECHTSPRAAK

Werkgever die proviand en goederen levert aan (zee)schepen valt onder werkingssfeerbepaling bedrijfstakpensioenfonds Foodservice en groothandel in levensmiddelen

Geschil over de vraag of een werkgever die zich bezighoudt met het afleveren van proviand en accijnsgoederen aan (zee)schepen valt onder de werkingssfeer van het verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds Foodservice en groothandel in levensmiddelen. Aan de hand van vier opeenvolgende verplichtstellingsbesluiten komt de kantonrechter tot het oordeel dat werkgever vanaf 26 maart 2015 onder de werkingssfeerbepaling van de verplichtstellingsbesluiten valt. Werkgever voldoet aan de afnemerseis omdat de schepen, kapiteins en rederijen waaraan hij levert de producten ter beschikking stellen aan de bemanning. De enkele omstandigheid dat werkgever geen voorraden aanhoudt, maakt niet dat hij geen groothandel kan zijn.

Werkgeefster (eiseres) houdt zich vanaf haar oprichting op 26 maart 2015 bezig met het afleveren van proviand en accijnsgoederen aan (zee)schepen, hun kapiteins en rederijen (een shipchandlerbedrijf). Het pensioenfonds Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen (hierna: Pensioenfonds) is een verplicht gesteld pensioenfonds in de zin van de Pensioenwet en de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000. Het Pensioenfonds heeft eiseres met terugwerkende kracht per 26 maart 2015 verplicht aangesloten, omdat zij vindt dat zij onder de werkingssfeer van de verplichtstellingsbesluiten valt. Eiseres is het daar niet mee eens.

Vanaf december 2021 heeft het Pensioenfonds eiseres herhaaldelijk aangeschreven voor informatie over haar activiteiten om te beoordelen of zij onder de verplichtstelling valt. Eiseres

reageerde daar niet op. Het Pensioenfonds heeft haar vervolgens op basis van openbare bronnen aangesloten en op 26 augustus 2022 een ambtshalve nota opgelegd van € 80.000 aan pensioenpremies. In november 2022 is er voor het eerst contact met eiseres en daarna heeft zij vragenlijsten ingevuld en informatie aangeleverd. Het Pensioenfonds heeft eiseres laten weten dat die informatie niet leidt tot een andere conclusie. Het Pensioenfonds heeft op 25 juli 2023 een laatste aanmaning van de ambtshalve nota gestuurd. Eiseres heeft de nota niet betaald. Op 4 december 2023 heeft het Pensioenfonds een dwangbevel opgemaakt. Het dwangbevel is op 7 december 2023 betekend. Aan de hand van vier opeenvolgende verplichtstellingsbesluiten komt de kantonrechter tot het oordeel dat eiseres vanaf 26 maart 2015 onder de werkingssfeerbepaling van de verplichtstellingsbesluiten valt. Daarbij geldt dat de tekst van de werkingssfeerbepaling uitgelegd moet worden aan de hand van de cao-norm. Eiseres voldoet aan de afnemerseis omdat de schepen, kapiteins en rederijen waaraan eiseres levert de producten ter beschikking stellen aan de bemanning. Daarbij komt dat in het Verplichtstellingsbesluit 2023 in het kader van de afnemerseis niet meer de termen 'wederverkopers' en 'instellingen' worden gebruikt maar 'verkopen aan bedrijfsmatige afnemers', waarbij rederijen expliciet als voorbeeld worden genoemd. De kantonrechter is het met eiseres eens dat haar bedrijfsactiviteiten in eerste instantie op basis van het dagelijks taalgebruik niet zonder meer overeenkomen met een groothandel. Naar het oordeel van de kantonrechter staat in dit geval vast dat eiseres grote hoeveelheden producten verkoopt aan haar afnemers. De enkele omstandigheid dat eiseres geen voorraden aanhoudt, maakt niet dat zij geen groothandel kan zijn. De verklaring voor recht die het Pensioenfonds eist, wordt toegewezen. Eiseres wordt veroordeeld tot betaling van € 81.575 aan het Pensioenfonds en tevens tot verstrekking van de werknemersgegevens.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 04-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:9732

Zaaknummer: 10884970 CV EXPL 24-1415

Rechters: S.H. Poiesz

Advocaten: D.M.A. Oud, E. Lutjens en H.L. Doorn

Wetsartikelen: 237 Rv, 6:119a BW; 4 Wet Bpf 2000

RECHTSPRAAK

Indexatievordering jegens verzekeraar afgewezen

Eisers vorderen dat de uitvoerder van hun pensioenregeling hun pensioenen indexeert. Dit is al sinds 2011 niet meer gebeurd. De vordering wordt afgewezen. Het recht op indexatie is een voorwaardelijk recht dat afhankelijk is van de beschikbare middelen. Deze middelen zijn er niet. De pensioenuitvoerder is niet verplicht om vanuit zijn eigen vermogen geld bij te storten om indexatie mogelijk te maken.

Eisers zijn deelnemers in een pensioenregeling die vanaf 2006 door [pensioenfonds] N.V. (hierna: het pensioenfonds) werd uitgevoerd. ASR heeft het pensioenfonds in 2016 overgenomen en voert de pensioenregeling sinds die tijd uit. De pensioenen van eisers zijn sinds 2011 niet meer geïndexeerd. Eisers vinden dat ASR hun pensioenen op grond van de pensioenregeling vanaf 2011 had moeten indexeren. Zij vorderen in deze procedure een verklaring voor recht dat zij vanaf 2011 aanspraak kunnen maken op een jaarlijkse indexering van hun pensioenuitkering. Zij vorderen verder – kort samengevat – ASR te verplichten hen een overzicht te verstrekken van het bedrag dat zij vanaf 2011 aan indexeringen hadden moeten ontvangen en van alle besluiten van het pensioenfonds of ASR vanaf 2011 tot wijziging van hun pensioenreglement voor zover daarmee afbreuk is gedaan aan hun recht op indexering van hun pensioenaanspraken.

ASR stelt zich op het standpunt dat eisers geen recht hebben op indexatie van hun pensioenen. Dit is volgens ASR slechts een voorwaardelijk recht dat afhankelijk is van de beschikbare middelen en die middelen zijn er in de afgescheiden pensioenpot van het pensioenfonds niet. ASR stelt dat zij ook niet verplicht is om vanuit haar eigen vermogen geld bij te storten om indexatie mogelijk te maken.

Het gaat in deze procedure om 203 eisers. Volgens ASR zijn op hen verschillende pensioenreglementen van toepassing. Deze pensioenreglementen hebben echter gemeenschappelijk dat het recht op indexatie dat daarin is opgenomen voorwaardelijk is en afhankelijk van de beschikbare middelen. Dat was zo toen het pensioenfonds de

pensioenregeling uitvoerde en dat is na de overname door ASR nog steeds zo. Eisers hebben dit op zich niet weersproken. Zij hebben zich niet op het standpunt gesteld dat hun recht op indexatie na de overgang ineens onvoorwaardelijk is geworden waarbij het niet uitmaakt of er genoeg geld beschikbaar voor is.

De kantonrechter concludeert daarom dat de indexatiebepaling in de pensioenreglementen in zoverre niet is gewijzigd. Ook is niet gebleken dat het pensioenfonds of ASR sinds 2011 besluiten hebben genomen waarmee (andere) wijzigingen in de pensioenreglementen van eisers zijn doorgevoerd met negatieve gevolgen voor hun recht op indexatie. De vordering van eisers om ASR te verplichten een overzicht te verstrekken van deze besluiten kan daarom niet worden toegewezen.

Het is weliswaar bijzonder zuur voor eisers dat hun pensioenen al sinds 2011 niet meer zijn geïndexeerd, maar dit komt omdat het destijds – toen ASR op instigatie van DNB het pensioenfonds overnam – heel slecht ging met het pensioenfonds. Daardoor zijn er tot op dit moment nog onvoldoende middelen voor indexatie. Dit kan ASR niet worden toegerekend en ASR is tegenover eisers ook niet verplicht om indexaties uit haar eigen vermogen te bekostigen. Zij hoeft aan eisers ook geen financiële rekening en verantwoording af te leggen. Dit betekent dat ook de gevorderde verklaring voor recht dat eisers vanaf 2011 aanspraak kunnen maken op een jaarlijkse indexering van hun pensioenuitkering en de vordering om ASR te verplichten hen een overzicht te verstrekken van het bedrag dat zij vanaf 2011 aan indexeringen hadden moeten ontvangen, worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 09-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2024:5805

Zaaknummer: 11032474 UC EXPL 24-2368

Rechters: A.R. Creutzberg

Advocaten: W.J.M. van Tongeren en M.W. Minnaard

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bedrijfstakpensioenfondss kan na faillissement werkgever bij UWV geen premieovername namens werknemers vorderen

Deze zaak gaat om de vraag of bedrijfstakpensioenfondss Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf na faillissement van een werkgever bij het UWV voor de werknemers premieovername kan vorderen. De rechtbank oordeelt dat het pensioenfondss geen eigen vorderingsrecht heeft op het UWV op grond van artikelen uit de WW. Het pensioenfondss is geen belanghebbende in verband met een verzoek tot overname van pensioenpremies voor werknemers van een failliete werkgever. Er is geen sprake van zaakwaarneming op grond van het BW.

Op 7 juli 2023 heeft het UWV het verzoek van het pensioenfondss van 14 april 2023 tot overname van de pensioenpremies voor de werknemers van de failliete schoonmaakwerkgever [naam bedrijf] afgewezen. In het bestreden besluit van 11 oktober 2023 heeft het UWV het bezwaar van het pensioenfondss niet-ontvankelijk verklaard. De rechtbank is van oordeel dat het UWV het bezwaar van het pensioenfondss terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard.

De artikelen 61 tot en met artikel 68 WW bepalen limitatief wie recht heeft op een uitkering op grond van hoofdstuk IV WW. Dat zijn de werknemer (art. 61 WW) of diens nagelaten betrekkingen (art. 61a WW). Derden, zoals een (bedrijfstak)pensioenfondss, hebben weliswaar een eigen vorderingsrecht op de failliete werkgever, maar dit recht vloeit niet voort uit de WW. Het pensioenfondss kan de pensioenpremie langs civielrechtelijke weg vorderen van de failliete werkgever. De beroepsgrond dat het pensioenfondss een eigen vorderingsrecht heeft slaagt dan ook niet.

Het onderhavige verzoek tot overname van de pensioenpremies voor de werknemers van de betreffende werkgever is afkomstig van het pensioenfondss. Uit de hiervoor in

rechtsoverweging 5 weergegeven artikelen in de WW volgt dat alleen de werknemer recht heeft op betaling van een uitkering op grond van hoofdstuk IV WW, ook als dat betaling aan een derde betreft. Daarnaast kan er alleen betaling volgen als de werknemer financieel nadeel lijdt. Nu alleen een werknemer recht heeft op een uitkering kan ook alleen een werknemer zelf een verzoek om een dergelijke uitkering bij het UWV indienen. Een verzoek van een ander dan een werknemer, bijvoorbeeld een verzoek van een pensioenfonds, kan niet worden gezien als een aanvraag van een belanghebbende in de zin van artikel 1:2 lid 1 aanhef en onder a Awb. Een pensioenfonds heeft namelijk geen eigen en rechtstreeks belang bij een verzoek tot overname van de pensioenpremies en is daarom geen belanghebbende. De rechtbank is daarom van oordeel dat geen sprake is van een verzoek van een belanghebbende om een besluit te nemen als bedoeld in artikel 1:3 lid 3 Awb. De afwijzing van het verzoek van 7 juli 2023 is dus geen besluit in de zin van artikel 1:3 lid 1 Awb. Het belang dat een pensioenfonds heeft bij het innen van alle premies ter financiering van de uit te keren pensioenen opent niet de bestuursrechtelijke weg.

Uit deze statuten blijkt dat het doel van het pensioenfonds is het verlenen van pensioenen aan de deelnemers, de gewezen deelnemers, alsmede aan hun nagelaten betrekkingen. De feitelijke werkzaamheden van het pensioenfonds bestaan uit het innen van premies, deze te beleggen en daaruit uitkeringen toe te kennen. Naar het oordeel van de rechtbank volgt hieruit niet dat het pensioenfonds zich bezighoudt met behartiging van algemene en collectieve belangen. Deze beroepsgrond van het pensioenfonds slaagt evenmin.

Subsidiair stelt het pensioenfonds dat het op basis van zaakwaarneming namens de werknemers van [naam bedrijf] een vordering tot premieovername bij UWV heeft ingesteld. Artikel 6:198 BW omschrijft zaakwaarneming als het zich willens en wetens en op redelijke grond inlaten met de behartiging van eens anders belang, zonder de bevoegdheid daartoe aan een rechtshandeling of een elders in de wet geregelde rechtsverhouding te ontleen.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 15 juni 2018³ bepaald dat zaakwaarneming zich in uitzonderlijke gevallen ook kan voordoen in een bestuursrechtelijk geding.

De zaakwaarnemer moet stellen en aannemelijk maken dat de belanghebbende (tijdelijk) niet zelf in rechte kan optreden en redelijkerwijs ook niet een vertegenwoordiger heeft kunnen aanwijzen. Naar het oordeel van de rechtbank is het pensioenfonds hier niet in geslaagd. Het pensioenfonds heeft zijn stelling dat sprake is van een gebrek aan 'doenvermogen' bij medewerkers in de schoonmaakbranche, in het bijzonder bij medewerkers van [naam bedrijf], niet met nadere (objectieve) gegevens onderbouwd. Hetzelfde geldt voor zijn stelling dat volmachtverlening praktisch niet haalbaar is. Deze beroepsgrond van het pensioenfonds slaagt daarom niet.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 17-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:6397

Zaaknummer: AMS 23/6716

Rechters: L. Sanders

Advocaten: A.T. Uçar en M. van der Feer

Wetsartikelen: 61 WW en 61a WW

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgemeenschap: geen uitsluiting van pensioenverevening

Geschil na echtscheiding over de verdeling van de huwelijksgemeenschap. Het hof oordeelt over de verdeling van onder meer de woning en appartementen in het buitenland. Dat partijen al lange tijd voor de scheiding niet meer samenleefden, maakt niet dat de WVPS niet van toepassing is. Er dient te worden verevend.

Partijen zijn op [huwelijksdatum] 2002 in de algehele wettelijke gemeenschap van goederen gehuwd te [plaats 1]. Uit het huwelijk van partijen zijn twee kinderen geboren. De man heeft op 19 februari 2020 een verzoekschrift tot echtscheiding ingediend bij de rechtbank Zeeland-West-Brabant (Breda). Daarop is bij beschikking van 22 april 2021 de echtscheiding tussen partijen uitgesproken. Deze beschikking is op 5 augustus 2021 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Partijen woonden tijdens het huwelijk in de echtelijke woning aan de [adres 1] [plaats 2] (hierna: de woning). De man verblijft met de kinderen in de woning.

Het hof beslist over de verdeling van de gemeenschap.

Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad geldt als peildatum voor de waardering van de tot de huwelijksgemeenschap behorende goederen, in de regel de datum van verdeling. Dit is slechts anders als (i) partijen een andere datum zijn overeengekomen, of (ii) als op grond van de redelijkheid en billijkheid een andere datum moet worden aanvaard (HR 8 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY4279 en HR 22 september 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA7205).

Gesteld noch gebleken is dat partijen voor de waardering van de woning een andere datum zijn overeengekomen. Het hof ziet evenmin aanleiding om op grond van de redelijkheid en billijkheid van een andere datum dan de datum van verdeling uit te gaan. De enkele omstandigheid dat de vrouw de woning in augustus 2016 heeft verlaten en de man sindsdien alle lasten van de woning voldoet, is, zonder verdere toelichting die ontbreekt, onvoldoende

om op basis van de redelijkheid en billijkheid voor de waarde van de woning van een andere datum dan de datum van verdeling uit te gaan.

De rechtbank heeft woning toegedeeld aan de man. Daartegen zijn geen grieven gericht. Nu de toedeling van de woning aan de man niet in geschil is, dient – gelet op het voorgaande – als peildatum voor waardering van de woning de datum van de uitspraak van de rechtbank te gelden, 12 april 2022. De grieven 1 en 2 van de vrouw slagen mitsdien.

Omdat partijen het niet eens zijn over de waarde van de woning op de peildatum, zal de woning moeten worden getaxeerd. Het hof zal een deskundige benoemen die de waarde van de woning moet vaststellen op de peildatum 12 april 2022.

Nu de echtscheidingsbeschikking van partijen al op 5 augustus 2021 is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, kan de man niet voldoen aan de door de rechtbank in de bestreden beschikking van 12 april 2022 gestelde voorwaarde om binnen drie maanden na de datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking de overgang van de woning aan hem te realiseren. Op dit punt zal het hof de bestreden beschikking dan ook vernietigen. Niet in geschil is dat aan de man moet worden toegedeeld de woning inclusief de berging/stalling. Nu de berging en de stalling zich op een ander kadastraal perceel bevinden dan de woning, dienen deze apart aan de man te worden toegedeeld, zodat bij de notaris de woning tezamen met de stalling/berging aan de man geleverd kan worden. Duidelijk is dat de rechtbank zich heeft vergist door te bepalen dat de *'beschikking in plaats treedt van de handtekening van de vrouw met betrekking tot de verkoop en levering van de betreffende woning, indien de vrouw haar medewerking aan de verkoop en levering onthoudt'*. Het hof zal op dit punt de bestreden beschikking vernietigen en opnieuw rechtdoen op de wijze als door de man is verzocht.

Allereerst is in geschil of het appartement in [plaats 3] en de woning in [plaats 4] tot de te verdelen huwelijksgemeenschap behoren. Als productie 23a en 23b heeft de man bij de rechtbank twee uit het Tsjechisch vertaalde uittreksels van het kadaster in Tsjechië overgelegd waaruit blijkt dat de vrouw op 17 februari 2020 eigenaresse was van het appartement in [plaats 3] en van de woning in [plaats 4]. Hiermee heeft de man genoegzaam aangetoond dat op de datum van de indiening van het verzoekschrift tot echtscheiding, op 19 februari 2020, het appartement in [plaats 3] en de woning in [plaats 4] behoorden tot de omvang van de ontbonden huwelijksgemeenschap, zodat deze onroerende zaken tot de huwelijksgemeenschap behoren en daarom in de verdeling dienen te worden betrokken.

Blijkens de door de man in hoger beroep als productie 38 en 39 overgelegde stukken heeft de vrouw in juni 2020 het appartement in [plaats 3] verkocht voor € 125.000. Voor zover de vrouw ter mondelinge behandeling heeft betoogd dat dit niet uit die stukken kan worden

afgeleid omdat de man geen beëdigde vertaling van die stukken heeft bijgevoegd, gaat het hof daaraan voorbij. De door de man gegeven toelichting op deze stukken in samenhang bezien met het eerder door hem in eerste aanleg als productie 23a overgelegde vertaalde uittreksel uit het kadaster van de eigendomsakte van het appartement in [plaats 3], is voldoende om te kunnen vaststellen dat de vrouw in juni 2020 het appartement in [plaats 3] heeft verkocht voor € 125.000. De man heeft recht op de helft hiervan (€ 62.500). Aldus zal het hof bepalen.

De rechtbank heeft de woning in [plaats 4] toegedeeld aan de vrouw. Dit is niet in geschil. De waarde waartegen die toedeling had moeten plaatsvinden is daarentegen wel in geschil. De man heeft een beëdigde vertaling van een kadastrale akte in het geding gebracht (productie 23b in eerste aanleg) waaruit blijkt dat de vrouw eigenaresse is van de woning in [plaats 4]. Tevens heeft de man (productie 37 in hoger beroep) foto's in het geding gebracht van de woning in [plaats 4] en de daarbij behorende grond. De man heeft op basis van deze gegevens de waarde van de woning geschat op € 250.000. De vrouw heeft daar niets anders tegenover gesteld dan dat de waarde van de woning in [plaats 4] naar haar mening nihil is. Het had echter op haar weg gelegen haar betwisting dienaangaande te onderbouwen met concrete en verifieerbare bescheiden (vgl. HR 8 juli 2022, ECLI:NL:HR:2022:1058). De vrouw heeft dit nagelaten. Zowel in eerste aanleg alsook in hoger beroep heeft zij geen enkele openheid gegeven over de eigendom en de waarde van de onroerende zaken in Tsjechië, terwijl zij daartoe in de gelegenheid moet worden geacht. Dit dient voor haar eigen rekening en risico te komen.

Het hof zal daarom de woning in [plaats 4] toedelen aan de vrouw tegen een waarde van € 250.000. De man heeft recht op de helft hiervan (€ 125.000).

Met het overleggen van een kopie van de overboeking van een bedrag van € 1.000 van de bankrekening van de eenmanszaak van de man naar een ten name van de vrouw gestelde bankrekening in Tsjechië met rekeningnummer [bankrekeningnummer] (pr. 20 eerste aanleg), heeft de man genoegzaam aangetoond dat de vrouw op de peildatum 19 februari 2020 genoemde bankrekening in Tsjechië had. Dat betekent dat het saldo hiervan op 19 februari 2020 tussen partijen bij helfte dient te worden verdeeld.

De man heeft de stelling van de vrouw, dat beide partijen gerechtigd zijn tot de uitgekeerde gelden van de polis bij Reaal met nummer [polisnummer], onvoldoende gemotiveerd weersproken.

Hij heeft geen enkel feitelijk aanknopingspunt verschaft voor zijn – door de vrouw betwiste – stelling dat de polis is afgesloten voor studiedoeleinden van [kind 1]. Ook anderszins is niet gebleken dat partijen de bedoeling hebben gehad om de gelden van de polis te gebruiken voor

de studie van [kind 1]. Derhalve heeft de vrouw recht op de helft van de door Reaal aan de man uitgekeerde gelden van € 13.053,22. Aan haar komt toe een bedrag van € 6.526,61.

Als uitgangspunt heeft te gelden dat de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS) van toepassing is op scheidingen, tenzij de echtgenoten de toepasselijkheid ervan hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of bij een geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding (art. 2 lid 1 WVPS). Gesteld noch gebleken is dat partijen de toepasselijkheid van de WVPS hebben uitgesloten op de wijze als hiervoor genoemd en zoals door de wet vereist. Dit betekent dat de door partijen na de huwelijkssluiting en voor de scheiding opgebouwde pensioenaanspraken moeten worden verevend overeenkomstig de WVPS.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 30-11-2023

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2023:4007

Zaaknummer: 200.313.004_01

Rechters: M.J. van Laarhoven, P.P.M. van Reijssen en G.M. Goes

Advocaten: J.A.M. Schoenmakers en D.J.D. Kentie

Wetsartikelen: 2 lid 1 WVPS

RECHTSPRAAK

Ontslag technisch directeur leidt tot billijke vergoeding vier ton

Werknemer heeft na ontslag aanspraak op een billijke vergoeding omdat werkgever jegens hem ernstig verwijtbaar heeft gehandeld door op diverse onvoldragen gronden ‘disfunctioneren’ en ‘reorganisatie’ beëindiging van de arbeidsovereenkomst na te streven. De door de werknemer (technisch directeur) tijdens de periode van ziekte en op non-actiefstelling opgenomen vakantiedagen mogen niet ten laste van zijn vakantiesaldo worden gebracht. Werkgever wordt veroordeeld tot het betalen van een billijke vergoeding ter hoogte van € 400.000 bruto aan werknemer. Werkgever heeft aangestuurd op het vertrek van werknemer zonder rechtsgeldige reden.

Werknemer is vanaf 1 maart 1991 werkzaam bij Veth, laatstelijk in de functie van technisch directeur. In september 2022 heeft Veth aan werknemer medegedeeld dat hij wegens disfunctioneren niet in zijn functie kon aanblijven. Werknemer heeft daarna doorgewerkt tot eind februari 2023. Eind 2022 is werknemer door Veth een functie aangeboden bij Twin Disc. Werknemer heeft die functie geweigerd. Daarna heeft Veth werknemer een beëindigingsovereenkomst aangeboden. Daarmee heeft werknemer niet ingestemd. Veth heeft op 6 februari 2023 ten behoeve van – alleen – werknemer een ontslagaanvraag wegens bedrijfseconomische redenen (reorganisatie) ingediend bij het UWV. Op 28 februari 2023 heeft werknemer zich ziek gemeld. Werknemer heeft digitale bestanden (e-mails en andere documenten) van Veth via zijn bedrijfslaptop gekopieerd en opgeslagen op privégegevensdragers. Werknemer heeft sommige van deze bestanden gebruikt voor zijn verweer in de UWV-procedure. Op 24 april 2023 is werknemer door Veth op non-actief gesteld en afgesloten van de bedrijfssystemen en zijn e-mailaccount. Bij brief van 25 april 2023 heeft de bedrijfsarts over de ziekmelding van werknemer aan Veth gerapporteerd dat zowel sprake was van een arbeidsconflict als van verzuim op medische gronden. De bedrijfsarts heeft geadviseerd om mediation in te zetten om het arbeidsconflict op te lossen, en heeft dit advies

herhaald op 4 juli 2023 en 7 augustus 2023. Veth heeft dit advies niet opgevolgd. De gevraagde toestemming voor ontslag heeft het UWV op 6 juni 2023 geweigerd. Veth heeft om ontbinding van de arbeidsovereenkomst met werknemer verzocht. De kantonrechter heeft de arbeidsovereenkomst ontbonden op de g-grond, zonder toekenning van een billijke vergoeding. Werknemer heeft hoger beroep ingesteld.

Werknemer heeft niet verwijtbaar gehandeld. Veth heeft onvoldoende aangevoerd om tot het oordeel te kunnen komen dat werknemer (ernstig) verwijtbaar heeft gehandeld door de bestanden te kopiëren. Werknemer heeft op goede gronden aangevoerd dat voor hem niet kenbaar was dat het niet (meer) toegestaan was om bestanden van Veth te kopiëren. Werknemer heeft onweersproken gesteld dat hij tot eind 2021 niet beschikte over een bedrijfslaptop en op de zaak zijn eigen Apple MacBook gebruikte, en dat op deze MacBook al sinds jaar en dag ook bestanden van Veth stonden. Er kan niet worden vastgesteld dat werknemer het geheimhoudingsbeding in artikel 11 van de arbeidsovereenkomst heeft geschonden omdat niet is gesteld of gebleken dat hij informatie uit de bestanden met derden heeft gedeeld of het voornemen daartoe had, behoudens wat betreft de informatie die hij heeft gebruikt voor zijn verweerschriften van 6 april 2023 en 3 mei 2023 in de UWV-procedure. Het hof kan Veth niet volgen in haar stelling dat werknemer heimelijk zou hebben gehandeld en vervolgens zou hebben getracht om zijn handelen te verhullen, en is van oordeel dat werknemer juist in alle openheid heeft gehandeld door informatie uit de gekopieerde bestanden in de UWV-procedure over te leggen en daarmee zelf duidelijk heeft gemaakt aan Veth dat hij over die informatie beschikte. Omdat tussen partijen inmiddels vaststaat dat de arbeidsverhouding zodanig ernstig en duurzaam verstoord is dat van Veth in redelijkheid niet kan worden gevergd de arbeidsovereenkomst te laten voortduren en herplaatsing niet meer aan de orde is, is de arbeidsovereenkomst terecht ontbonden op de g-grond met inachtneming van de geldende opzegtermijn. De ontbinding van de arbeidsovereenkomst is het gevolg van ernstig verwijtbaar handelen van Veth. Veth heeft vanaf september 2022 uitsluitend aangestuurd op het vertrek van werknemer, op basis van onvoldragen ontslaggronden: aanvankelijk disfunctioneren, vervolgens reorganisatie en daarna (ernstig) verwijtbaar handelen. Met werknemer acht het hof het nastreven door Veth van beëindiging van de arbeidsovereenkomst op onvoldragen ontslaggronden, als gevolg waarvan de arbeidsverhouding ernstig en duurzaam is verstoord, in de gegeven omstandigheden, waaronder de positie van werknemer binnen de onderneming en zijn lange en goede staat van dienst, ernstig verwijtbaar. Vast staat bovendien dat Veth haar re-integratieverplichtingen tijdens de ziekte van werknemer niet is nagekomen. Dat in de visie van Veth sprake was van een vertrouwensbreuk, zoals zij heeft betoogd, vormt daarvoor geen rechtvaardiging. Veth moet een billijke vergoeding van € 400.000 bruto aan werknemer betalen, rekening houdend met inkomens- en pensioenschade.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 13-08-2024

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2024:1455

Zaaknummer: 200.335.456/01

Rechters: F.J. Verbeek, R.G.C. Veneman en A.J. Swelheim

Advocaten: L.P. Quist en J.J. Margry

Wetsartikelen: 7:669 BW en 7:683 BW

RECHTSPRAAK

ABP hoeft geen voor bezwaar vatbare beslissing te nemen over aanvraag herplaatsingstoelage

Geschil over de vraag of ABP op grond van overgangsrecht nog een voor bezwaar vatbare beslissing moet nemen over een aanvraag voor een herplaatsingstoelage van ambtenaar bij de gemeente. ABP voerde destijds als openbaar lichaam de Algemeen burgerlijke pensioenwet uit. Volgens geïntimeerde heeft hij in 1991, vóór de privatisering van ABP, een herplaatsingstoelage aangevraagd. Volgens geïntimeerde blijkt dat uit een brief die ABP op 18 november 1991 aan hem heeft gestuurd. In die brief van 18 november 1991 wordt gereageerd op een brief van 11 oktober 1991 van geïntimeerde aan ABP, waarmee volgens geïntimeerde een herplaatsingstoelage door hem is aangevraagd. Deze brief van geïntimeerde van 11 oktober 1991 is niet meer beschikbaar. Het gaat er dus om of uit de reactie van ABP op de brief van geïntimeerde kan worden afgeleid of geïntimeerde met zijn brief van 11 oktober 1991 een herplaatsingstoelage heeft aangevraagd. Het hof is van oordeel dat geïntimeerde te weinig heeft aangevoerd om dat uit die brief van ABP te kunnen afleiden.

Geïntimeerde is van 1 augustus 1975 tot 16 juni 1989 als ambtenaar werkzaam geweest bij de [gemeente X] en heeft uit dien hoofde deelgenomen in de pensioenregeling voor overheidswerknemers. Deze werd destijds uitgevoerd door ABP als openbaar lichaam.

ABP heeft op 10 mei 1988 twee beslissingen en een brief aan geïntimeerde gestuurd.

In de ene beslissing heeft ABP geïntimeerde vanwege ziekte of gebreken blijvend ongeschikt verklaard voor de werkzaamheden die hij verrichtte bij de [gemeente X]. In de andere beslissing heeft ABP geïntimeerde herplaatsbaar verklaard in de zin van artikel K2 van de Algemene burgerlijke pensioenwet. ABP voerde destijds als openbaar lichaam de Algemeen

burgerlijke pensioenwet uit. Volgens geïntimeerde heeft hij in 1991, vóór de privatisering van ABP, een herplaatsingstoelage aangevraagd. Volgens geïntimeerde blijkt dat uit een brief die ABP op 18 november 1991 aan hem heeft gestuurd. In die brief van 18 november 1991 wordt gereageerd op een brief van 11 oktober 1991 van geïntimeerde aan ABP, waarmee volgens geïntimeerde een herplaatsingstoelage door hem is aangevraagd. Deze brief van geïntimeerde van 11 oktober 1991 is niet meer beschikbaar. Het gaat er dus om of uit de reactie van ABP op de brief van geïntimeerde kan worden afgeleid of geïntimeerde met zijn brief van 11 oktober 1991 een herplaatsingstoelage heeft aangevraagd. Het hof is van oordeel dat geïntimeerde te weinig heeft aangevoerd om dat uit die brief van ABP te kunnen afleiden.

ABP stelt zich op het standpunt dat zij niet bevoegd is om nog een voor bezwaar vatbare beslissing te nemen op het verzoek van geïntimeerde om hem een herplaatsingstoelage toe te kennen. ABP baseert dat standpunt op de WPA en de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep over dit onderwerp. ABP heeft verwezen naar een uitspraak van 22 februari 2022, ECLI:NL:CRVB:2002:AE7895 en een uitspraak van 28 maart 2023, ECLI:NL:CRVB:2003:AN4600. Het uitgangspunt voor dat standpunt van ABP is dat geïntimeerde geen aanvraag heeft gedaan vóór 1 januari 1996, hetgeen volgens geïntimeerde wél het geval is. Vanwege dit standpunt van ABP is een administratieve rechtsgang voor geïntimeerde niet mogelijk. Het hof begrijpt dat geïntimeerde met zijn gevorderde verklaring voor recht wil bereiken dat ABP alsnog een voor bezwaar vatbaar besluit moet nemen.

Het hof is van oordeel dat ABP terecht heeft aangevoerd dat in de brief van 18 november 1991 een reactie werd gegeven op het verzoek om maatregelen te nemen vanwege het probleem van het strafontslag en het feit dat geïntimeerde geen uitkering kreeg. Immers, aan de passage waarop geïntimeerde zich beroept, gaat vooraf: *‘Voorts heeft uw werkgever u per 1 juni 1989 middels strafontslag ontslag verleend. Vanaf deze datum krijgt u geen uitkering en u vraagt ons in dit verband geëigende maatregelen te nemen. Tot onze spijt kunnen wij voor u op dit moment niets doen, althans geen financiële maatregelen treffen.’*

De juistheid van het standpunt van ABP vindt verder steun in de voorafgaand aan oktober 1991 voorgevallen feiten, die kunnen worden afgeleid uit de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 16 juni 1994 (productie 7 van ABP) en uit een verklaring van Multichoice Nederland B.V.

Op grond van deze omstandigheden in samenhang met de formulering van de brief van 18 november 1991 (waaronder het kopje ‘betreft: inlichtingen’) is aannemelijk dat ABP slechts informatie gaf naar aanleiding van een verzoek van geïntimeerde om maatregelen voor hem te nemen vanwege zijn moeilijke financiële situatie nadat hij was geconfronteerd met voor hem nadelige besluiten.

Uit niets kan worden afgeleid dat de feitelijke situatie in oktober 1991 zodanig was dat geïntimeerde aanleiding had om een herplaatsingstoelage aan te vragen. De zogenoemde herplaatsingstoelage (die destijds volgde uit art. K4 lid 4 en K5 Abp-wet) kwam er kort gezegd op neer dat een arbeidsongeschikt verklaarde ambtenaar een toelage kon ontvangen wanneer hij een lager bezoldigde betrekking ging vervullen (zie de in 3.2.2 geciteerde brief van ABP van 10 mei 1988 aan geïntimeerde).

Geïntimeerde heeft alleen maar aangevoerd dat hij bewijs heeft bijgebracht dat hij vóór de ontslagdatum was herplaatst. Het werk waarop geïntimeerde doelt betrof de vanaf 1 juli 1986 uitgevoerde bijbaan in de avonduren. Dat was werk *naast* zijn ambtenaarschap – dat hij al ruim anderhalf jaar verrichtte voordat ABP hem herplaatsbaar had verklaard – geen werk dat *in de plaats* kwam van de werkzaamheden als ambtenaar waarvoor hij herplaatsbaar was verklaard.

Het hof is verder van oordeel dat ABP terecht heeft aangevoerd dat uit de brief van 18 november 1991 blijkt dat de passage over de herplaatsingstoelage wordt genoemd in combinatie met het recht op invaliditeitspensioen en dat over het recht op invaliditeitspensioen een procedure aanhangig was. De uitkomst van de procedure over het invaliditeitspensioen zou gevolgen kunnen hebben voor het recht op een herplaatsingstoelage, zodat om die reden ‘herplaatsingstoelage’ wordt vermeld in de brief van 18 november 1991.

Gelet op dit verweer van ABP had van geïntimeerde mogen worden verwacht dat hij daarop nader was ingegaan, onder meer door duidelijk te maken wat zijn toenmalige standpunt was in de bezwaar- en beroepsprocedure met betrekking tot de besluiten van 10 mei 1988, waaraan wordt gerefereerd in de brief van ABP van 18 november 1991. geïntimeerde is daar echter in het geheel niet op ingegaan. Uit de hiervoor al genoemde uitspraak van de Centrale Raad van Beroep lijkt te volgen dat geïntimeerde vond dat hij niet arbeidsongeschikt was. Ook om die reden valt niet goed in te zien waarom geïntimeerde dan in oktober 1991 een herplaatsingstoelage zou hebben aangevraagd. Dat standpunt lijkt niet te rijmen met zijn standpunt dat hij niet arbeidsongeschikt moest worden geacht.

Het hof herhaalt dat de stelplicht op geïntimeerde rust. Geïntimeerde heeft niet aangevoerd op grond van welke feiten en/of omstandigheden (aannemelijk is dat) hij in oktober 1991 een herplaatsingstoelage heeft aangevraagd. Hij heeft niet veel meer gedaan dan verwezen naar de brief van 18 november 1991, die echter niet in de door geïntimeerde voorgestane zin kan worden opgevat. Het verweer van ABP dat die brief anders moet worden begrepen, namelijk uitsluitend als het verstrekken van informatie, slaagt. Gelet op de feiten en de toen geldende omstandigheden is dat standpunt aannemelijker dan het standpunt van geïntimeerde. geïntimeerde heeft onvoldoende gesteld tegenover de gemotiveerde betwisting door ABP. Aan

bewijslevering komt het hof daarom niet toe.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 17-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:2913

Zaaknummer: 200.330.118_01

Rechters: M.E. Smorenburg, M. van Ham en A.W. Rutten

Advocaten: E. Lutjens en D.H. Stibbe

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verwijtbaar ontslag leidt tot billijke vergoeding van ton

Ontslagzaak. Na verwijzing door Hoge Raad volgt een tussenbeschikking van 9 november 2023 met de strekking dat de arbeidsovereenkomst ten onrechte is ontbonden. Partijen hebben zich nader uitgelaten over de hoogte van de billijke vergoeding ex artikel 7:683 lid 3 BW. Het hof gaat in op de mate van ernstige verwijtbaarheid en de waarde van de arbeidsovereenkomst. Het acht een billijke vergoeding van € 100.000 bruto passend, met inbegrip van inkomens- en pensioenschade.

Bij tussenbeschikking heeft het hof (samengevat) geoordeeld dat de arbeidsovereenkomst ten onrechte is ontbonden en dat werkneemster (in plaats van herstel) recht heeft op een billijke vergoeding op grond van artikel 7:683 lid 3 BW. Het hof heeft partijen in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk uit te laten over de hoogte van de billijke vergoeding en iedere verdere beslissing aangehouden. Partijen hebben zich op 14 december 2023, 23 januari 2023, 12 juli 2024 en 29 augustus 2024 schriftelijk en onderbouwd met stukken uitgelaten.

Het hof sluit voor de bepaling van de hoogte van de billijke vergoeding aan bij de gezichtspunten die zijn genoemd in het *New Hairstyle*-arrest. Meer specifiek verwijst het hof naar het arrest *Van der Wekke*. Het hof is van oordeel dat werkgever verwijtbaar heeft gehandeld. Kort samengevat had werkgever zich meer moeten inspannen om de verhoudingen tussen werkneemster en de volgens werkgever gekwetste collega's te normaliseren. Zo had werkneemster van werkgever eerst de gelegenheid moeten krijgen tot gesprek(ken) met die collega's, in plaats van dat werkgever haar vrijwel meteen na de (eerste) commotie over het boek heeft geschorst. Daarmee had werkgever de (verstoorde) verhoudingen mogelijk kunnen herstellen. Het hof oordeelt dat zij per 1 januari 2026 in staat moet worden geacht weer een soortgelijk inkomen te verdienen. Het hof gaat ervan uit dat de arbeidsovereenkomst tussen partijen zonder ontbinding in elk geval tot die datum zou hebben voortgeduurd en zal bij de bepaling van de waarde van de arbeidsovereenkomst uitgaan van die einddatum. Bij de berekening neemt het hof verder gedeerde inkomsten tot 1 januari 2026 en pensioenschade tot

die datum mee. Het hof houdt voor de (verdere) bepaling van de hoogte van de billijke vergoeding geen rekening met een bedrag aan immateriële schade. Werkneemster heeft onvoldoende concreet aangevoerd op grond van welke uitlatingen van werkgever en in welke context gedaan, moet worden aangenomen dat sprake is van een zodanige aantasting in haar eer en goede naam, onder meer als kinderboekenschrijfster, dat dit een immateriële schadevergoeding rechtvaardigt. Ook houdt het hof geen rekening met de door werkneemster verzochte werkelijke juridische kosten, nu zij niet althans onvoldoende heeft gesteld op welke grondslag zij van mening is dat deze kosten aan haar vergoed moeten worden. De transitievergoeding wordt niet in mindering gebracht op de billijke vergoeding. Ter (tweede) zitting in hoger beroep heeft werkneemster verklaard akkoord te gaan met de door werkgever berekende € 43.709,07 aan gedeelde inkomsten vanaf datum ontbinding (1 oktober 2020) tot en met december 2023 (dus tot 1 januari 2024). Van dit bedrag gaat het hof dan ook uit. Daarbij moeten de gedeelde inkomsten tot 1 januari 2026, dus over de jaren 2024 en 2025, worden opgeteld. Wat betreft de aangevoerde pensioenschade, gaat het hof er van uit dat werkneemster ingaande 1 januari 2026 in haar nieuwe baan weer pensioen zal opbouwen. Het hof neemt dan ook de door werkgever berekende pensioenschade over de periode van 1 oktober 2020 tot 1 januari 2025 van € 2.004,50 (zijnde 4 3/4e jaar x € 422,00) als uitgangspunt, en zal dit bedrag ophogen met eenmaal (één jaar) € 422, nu werkneemster dit bedrag aan gedeeld pensioen per jaar ook zelf heeft berekend (productie 29). Dit komt neer op een bedrag van € 2.426,50 aan pensioenschade. Alles afwegend acht het hof een billijke vergoeding van € 100.000 passend.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 24-10-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:3321

Zaaknummer: 200.326.054_01

Rechters: P.P.M. Rousseau, A.P. Zweers-van Vollenhoven en M. van der Schoor

Advocaten: W.E. Pors en V.N. van Waterschoot

Wetsartikelen: 7:683 BW, 7:683 lid 3 BW en 6:106 BW

RECHTSPRAAK

Erven hebben geen belang bij aanvechten weigering aspirant-bestuurslid door pensioenfonds wegens onvoldoende geschiktheid

De Stichting Pensioenfonds UWV heeft bij besluiten van 9 december 2021 besloten om aspirant-bestuurslid wegens onvoldoende geschiktheid niet te benoemen en aspirant-bestuurslidmaatschap met onmiddellijke ingang te beëindigen. Daarop spant hij een procedure aan, stellend dat die besluiten (ver)nietig(baar) zijn en dat hij recht is blijven houden op de vergoeding voor aspirant-bestuursleden. Na zijn overlijden zetten zijn erfgenamen de procedure voort. Het hof oordeelt dat de erven geen belang hebben bij hun vorderingen. Het enkele feit dat de aspirant-bestuurder door de Stichting niet (voldoende) geschikt werd geoordeeld voor lidmaatschap van haar bestuur, levert op zichzelf geen aantasting op van zijn reputatie. Volgens het beloningsbeleid had de aspirant-bestuurder geen vacatiegeld ontvangen bij vernietiging van het besluit.

De Stichting heeft bij besluiten van 9 december 2021 besloten om [naam], die eerder was benoemd tot aspirant-bestuurslid, wegens onvoldoende geschiktheid daarvoor niet te benoemen tot bestuurslid en zijn aspirant-bestuurslidmaatschap met onmiddellijke ingang te beëindigen. [Naam], en later de erven, stellen dat die besluiten nietig althans vernietigbaar zijn en dat [naam] daarom ook na 1 december 2021 zijn status van aspirant-bestuurslid heeft behouden met recht op de bijbehorende vacatievergoeding.

De Stichting heeft gekozen voor een zogenoemd 'paritair' bestuursmodel als bedoeld in artikel 100 Pensioenwet. Een dergelijk paritair bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden, nader uitgewerkt in de statuten van de Stichting. De voor het geschil relevante feiten hebben plaatsgevonden in de periode dat de op

10 november 2021 vastgestelde statuten van de Stichting van kracht waren (hierna: de Statuten).

Volgens artikel 7 lid 1 aanhef en sub c van de Statuten komen voor het zijn van bestuurslid namens de (pre)pensioengerechtigden slechts kandidaten in aanmerking die door de (pre)pensioengerechtigden zijn gekozen op de wijze als is omschreven in het verkiezingsreglement dat door het bestuur is opgesteld (hierna: het verkiezingsreglement). Dit verkiezingsreglement introduceert in de artikelen 1, 6 lid 6 en 8 lid 1 het begrip aspirant-bestuurslid. Als de door de (pre)pensioengerechtigden gekozen kandidaat met de meeste stemmen (nog) niet voldoet aan het functieprofiel maar naar verwachting op de aanvangsdatum van het bestuurslidmaatschap daaraan wel zal voldoen, wordt deze kandidaat door het bestuur in eerste instantie benoemd tot aspirant-bestuurslid.

Alle kandidaten voor benoeming tot bestuurslid van de Stichting worden volgens de Statuten (art. 7 lid 9) beoordeeld op geschiktheid en betrouwbaarheid conform de Pensioenwet en de vereisten in het functieprofiel. Indien zij een kandidaat geschikt acht, legt het bestuur de voorgenomen benoeming tot bestuurder voor aan de raad van toezicht, die de benoeming kan beletten (art. 7 lid 11). Indien de raad van toezicht de benoeming niet belet, wordt de kandidaat benoemd tot bestuurslid (art. 7 lid 12). Indien naar het oordeel van het bestuur of de raad van toezicht een door de (pre)pensioengerechtigden gekozen kandidaat niet aan de eisen voldoet, wordt in volgorde van de kiesresultaten de eerste kandidaat benoemd die wel aan de gestelde eisen voldoet, en als geen van de kandidaten aan de gestelde eisen voldoet worden nieuwe verkiezingen georganiseerd (art. 7 lid 14). Voor elke kandidaat voor het bestuurslidmaatschap geldt daarnaast dat de benoeming niet wordt doorgevoerd als De Nederlandsche Bank N.V. binnen de voorgeschreven termijn bekendmaakt niet in te stemmen met de benoeming en het bestuur daartegen geen procedure begint; alsdan wordt de benoemingsprocedure met een andere kandidaat doorlopen (art. 7 leden 15 en 16).

[Naam] is in de zomer van 2020 door de (pre)pensioengerechtigden gekozen om als hun vertegenwoordiger zitting te nemen in het bestuur ter invulling van een vacature die op 1 juli 2021 zou ontstaan. Het bestuur heeft vervolgens [naam] op 17 september 2020 benoemd als aspirant-bestuurslid namens de (pre)pensioengerechtigden. [naam] heeft daarna, als onderdeel van de positie van aspirant-bestuurslid en het daaraan gekoppelde programma ter voorbereiding van zijn beoogd bestuurslidmaatschap per 1 juli 2021, (met succes) verschillende opleidingen gevolgd en trajecten doorlopen en heeft, formeel als toehoorder, de vergaderingen van het bestuur en commissies bijgewoond en daaraan deel mogen nemen. Ook heeft hij deelgenomen aan kennissessies. Als aspirant-bestuurslid heeft [naam] een vacatievergoeding van € 1.458,33 per maand ontvangen.

Nadat zijn beoogde benoeming tot bestuurslid per 1 juli 2021 eerder al eens was uitgesteld, heeft het bestuur [naam] in november 2021 laten weten hem niet geschikt te oordelen voor het zijn van bestuurder. Nadat [naam] niet bereid bleek zijn kandidatuur in te trekken, heeft het bestuur tijdens een bestuursvergadering van 9 december 2021 blijkens de notulen (onder meer) de volgende twee besluiten genomen (hierna: de Besluiten): [naam] niet te benoemen als bestuurslid namens de (pre)pensioengerechtigden; het aspirant-lidmaatschap van het bestuur voor [naam] per direct te beëindigen.

[Naam] heeft na november 2021 geen vacatievergoeding meer ontvangen. [Naam] heeft zich niet neergelegd bij de Besluiten, en bij dagvaarding van 14 november 2022 bij de rechtbank een procedure tegen de Stichting aangespannen. Hangende deze procedure is [naam] op [x] 2023 overleden. De erven hebben de procedure op de voet van artikel 225 in verbinding met artikel 227 Rv voortgezet.

Uit de inleidende dagvaarding blijkt dat [naam] met de vernietiging van de Besluiten en de gevorderde verklaringen voor recht wilde bereiken, kort gezegd, behoud van zijn status van aspirant-bestuurslid met recht op de bijbehorende vacatievergoeding totdat hij (alsnog geschikt daarvoor geworden) zou worden benoemd als bestuurder. Het overlijden van [naam] maakt dat benoeming van bestuurslid niet meer aan de orde is en roept daarom de vraag op of de erven voldoende belang hebben bij hun vorderingen, zoals artikel 3:303 BW eist. Uit het proces-verbaal van de mondelinge behandeling bij de rechtbank blijkt dat die vraag daar ter sprake is gekomen. Namens de erven is toen gesteld dat zij nog steeds belang hebben bij toewijzing van de vorderingen om daarmee herstel van de reputatie van [naam] te verkrijgen en om de vacatievergoeding te verkrijgen waarop [naam] als aspirant-bestuurslid recht had tot de datum van zijn overlijden.

Voor zover de erven zich op het standpunt stellen dat zij voldoende belang hebben bij de vorderingen met het oog op herstel van de reputatie van [naam], hebben zij daarvoor onvoldoende aangevoerd. Het enkele feit dat [naam] door de Stichting niet (voldoende) geschikt werd geoordeeld voor lidmaatschap van haar bestuur, levert op zichzelf niet een aantasting op van de reputatie van [naam], althans hebben de erven niet duidelijk gemaakt waarom dat zo zou zijn of waaruit dat blijkt. Dat [naam] wellicht zelf de beslissing van het bestuur heeft ervaren als oneervol wil niet zeggen dat ook naar objectieve maatstaven zijn reputatie is aangetast. Dat sprake is van dat laatste blijkt uit niets, en de erven hebben ook niets daarover gesteld.

De erven stellen zich op het standpunt dat de Besluiten nietig of vernietigbaar zijn en dat het gevolg daarvan is dat [naam] ook na 9 december 2021 de status van aspirant-bestuurslid heeft behouden. Daarom heeft hij volgens de erven ten onrechte na 1 december 2021 niet de

vacatievergoeding ontvangen waarop hij als aspirant-bestuurslid recht had volgens het door de Stichting vastgestelde Beloningsbeleid 2021. De Stichting heeft hiertegen aangevoerd dat ook als [naam] na 9 december 2021 aspirant-bestuurslid was gebleven hij na 1 december 2021 toch geen vacatievergoeding zou hebben gekregen. Het 'Beloningsbeleid 11 februari 2021' waarop de erven zich beroepen en dat van kracht is geworden tegelijk met de statutenwijziging van 10 november 2021 kent, anders dan het eerdere 'Beloningsbeleid 21 maart 2018' geen vergoeding voor aspirant-bestuursleden, zodat na 1 december 2021 geen enkel aspirant-bestuurslid nog een vacatievergoeding heeft ontvangen, aldus de Stichting.

Dit verweer van de Stichting treft doel. Het hof stelt vast dat het 'Beloningsbeleid 11 februari 2021' niet voorziet in een vergoeding voor aspirant-bestuursleden. Dat het nieuwe beloningsbeleid geen overgangsrecht kent, tast niet de rechtsgeldigheid aan van (het besluit van het bestuur tot vaststelling van) het 'Beloningsbeleid 11 februari 2021', althans de erven hebben daarover niets gesteld, nog daargelaten het verstrijken van de daarvoor geldende termijn (vgl. art. 2:15 lid 5 BW). Een en ander betekent dat [naam] na 1 december 2021 ook geen recht meer had op een vacatievergoeding als hij na 9 december 2021 aspirant-bestuurslid was gebleven.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 03-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:2388

Zaaknummer: 200.335.600/01

Rechters: J.M. van den Berg, J.F. Aalders en P.J. van Eekeren

Advocaten: D. van der Wal en E. Lutjens

Wetsartikelen: 227 Rv, 225 Rv, 3:303 BW en 2:15 lid 5 BW

RECHTSPRAAK

Werknemer heeft geen recht op onherroepelijk aanbod vóór totstandgekomen pensioenovereenkomst

Appellant (werknemer) is van 1 juli 2005 tot en met 31 december 2020 in dienst geweest van geïntimeerde (werkgeefster). Zij had voor haar werknemers een pensioenregeling. Appellant is vanaf 1 juli 2019 gaan deelnemen aan de pensioenregeling. Aangezien hij al arbeidsongeschikt was toen hij ging deelnemen, heeft appellant geen recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw. Volgens appellant is al eerder dan per 1 juli 2019 en voorafgaand aan zijn arbeidsongeschiktheid een pensioenovereenkomst met geïntimeerde tot stand gekomen en /of moet de pensioenovereenkomst geacht worden met terugwerkende kracht te zijn gesloten. Het hof oordeelt dat geen sprake is van ongelijke behandeling. Het hof oordeelt dat het niet voldoen aan de in artikel 7:655 lid 1 BW gestelde eisen (tijdig en schriftelijk informeren), niet leidt tot een onherroepelijk aanbod, maar tot schadeplichtigheid. Verder is het hof wat betreft de periode voorafgaand aan 1 juli 2019 van oordeel dat geïntimeerde niet fictief, maar daadwerkelijk een aanbod heeft gedaan, maar dat appellant het aanbod heeft verworpen, en/of het aanbod (meermaals) niet binnen een redelijke termijn heeft aanvaard, waardoor het aanbod is vervallen (art. 6:221 BW). Het hof is verder van oordeel dat appellant er niet van uit kon gaan dat de op 1 juli 2019 tot stand gekomen pensioenovereenkomst terugwerkende kracht had of zou moeten hebben gehad.

Werknemer is op 1 juli 2005 bij werkgeefster in dienst gekomen. Werkgeefster had ten tijde van indiensttreding een pensioenregeling bij Reaal met als assurantiepersoon X. Werknemer

heeft op 4 januari 2006 in reactie op een offerte van Reaal medegedeeld dat hij ‘vooral nog gebruik zal maken van de vrijwillige voortzetting van mijn bestaande pensioenregeling’. Tijdens het evaluatiegesprek in 2007 en 2008 is gesproken over pensioen. Werkgeefster heeft werknemer per 1 november 2011 een nieuwe arbeidsovereenkomst aangeboden, in verband met zijn gedeeltelijke aanstelling als deurwaarder. In artikel 11 is een pensioenregeling bepaald, waarover werknemer vragen heeft gesteld aan assurantiepersoon Y. Op 7 mei 2018 is werknemer arbeidsongeschikt geworden. Assurantiepersoon Y heeft in een brief van 8 juni 2018 o.a. aan werknemer geschreven dat het zonde was om niet aan de regeling deel te nemen en hem uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dat gesprek is de pensioenregeling aan werknemer toegelicht. Na nog enkele vragen van werknemer heeft hij uiteindelijk begin juli besloten deel te nemen aan de pensioenregeling bij Reaal (inmiddels Zwitserleven). Vanaf 4 mei 2020 heeft werknemer een WIA-uitkering ontvangen. Werkgeefster heeft de arbeidsovereenkomst tegen 31 december 2020 opgezegd. In eerste aanleg heeft werknemer o.a. een verklaring voor recht gevorderd dat werkgeefster de pensioenovereenkomst niet op correcte wijze is nagekomen, de onderbrengingsplicht heeft geschonden, haar zorgplicht heeft geschonden en onrechtmatig heeft gehandeld. De kantonrechter heeft de vorderingen afgewezen.

In hoger beroep overweegt het hof als volgt.

Het standpunt van werknemer dat werkgeefster hem ongelijk heeft behandeld wordt verworpen. Aan werknemer is meermaals de gelegenheid geboden om deel te nemen aan de pensioenregeling. Uit niets blijkt dat werkgeefster daarbij beperkingen oplegde vanwege het aanvankelijke bepaaldetijdcontract en ook niet vanwege deeltijd, toen werknemer deels als boekhoudkundig medewerker en deels als deurwaarder ging werken. Tussen partijen staat vast dat een pensioenovereenkomst tot stand is gekomen, in ieder geval vanaf 1 juli 2019. Werknemer meent dat al veel eerder een pensioendatum tot stand is gekomen, althans van een eerdere ingangsdatum moet worden uitgegaan. Het hof volgt werknemer niet in zijn standpunt dat er een onherroepelijk aanbod is gedaan tot het sluiten van een pensioenovereenkomst, dat altijd alsnog kon worden aanvaard, waardoor met terugwerkende kracht een pensioenovereenkomst is ontstaan of moest ontstaan. Het hof is van oordeel dat het niet voldoen aan de in artikel 7:655 lid 1 BW gestelde eisen (tijdig en schriftelijk informeren), niet leidt tot een onherroepelijk aanbod, maar tot schadeplichtigheid. Verder is het hof wat betreft de periode voorafgaand aan 1 juli 2019 van oordeel dat werkgeefster niet fictief, maar daadwerkelijk een aanbod heeft gedaan, maar dat werknemer het aanbod heeft verworpen, en/of het aanbod (meermaals) niet binnen een redelijke termijn heeft aanvaard, waardoor het aanbod is vervallen (art. 6:221 BW). Het hof is verder van oordeel dat werknemer er niet van uit kon gaan dat de op 1 juli 2019 tot stand gekomen pensioenovereenkomst

terugwerkende kracht had of zou moeten hebben gehad. Bovendien is het hof van oordeel dat werkgeefster geen informatie- en zorgplichten heeft geschonden. Gelet op de mogelijkheden die werknemer heeft gekregen om alle voor- en nadelen met eerst X en later Y te bespreken, is het hof van oordeel dat werkgeefster niet ook zelf nog specifiek hoefde te waarschuwen tegen de negatieve consequenties van de keuze om niet deel te nemen. Het vonnis wordt bekrachtigd.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 17-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:2915

Zaaknummer: 200.331.232_01

Rechters: M.E. Smorenburg, A.W. Rutten en M. van Ham

Advocaten: T. Huijg en C.S.B.E. Reinders

Wetsartikelen: 7:655 BW, 6:221 BW, 2 Pw, 7 Pw en 7:649 BW

RECHTSPRAAK

Maleisische uitspraak dat kwijtingsafspraken bij echtscheiding ook pensioenverevening omvat, houdt stand

Geschil over pensioenverevening van ex-echtgenoten. Man heeft naast Nederlandse ook Maleisische nationaliteit, vrouw is Maleisisch. Na echtscheiding heeft Maleisische rechter uitspraak gedaan. De Maleisische rechter heeft geoordeeld dat er niet hoeft te worden verevend wegens kort gezegd afspraken dat over en weer niets meer van elkaar gevorderd zou worden. De zaak gaat over de vraag of de Maleisische rechter bevoegd was en of ondanks Maleisisch vonnis pensioenverevening moet plaatsvinden. Het hof oordeelt dat de Maleisische rechter bevoegd was en tot het oordeel mocht komen. Erkenning van de uitspraak van de Maleisische rechter leidt niet tot een gevolg dat naar Nederlandse opvattingen niet kan worden geduld. Dat een Nederlandse rechter wellicht tot een ander oordeel zou komen, omdat niet is voldaan aan de voorwaarde dat expliciet afstand is gedaan van het recht op pensioenverevening, doet hieraan niet af.

Partijen zijn in 1991 in Maleisië met elkaar getrouwd. De man had destijds de Nederlandse nationaliteit en de vrouw de Maleisische nationaliteit. Thans heeft de man naast de Nederlandse ook de Maleisische nationaliteit. Op 20 april 2004 is tussen partijen in Maleisië de echtscheiding uitgesproken. De echtscheiding is op 21 april 2004 definitief geworden. In de uitspraak van de Syariah Lower Court zijn ook de afspraken vastgelegd die partijen met elkaar in het kader van hun echtscheiding hebben gemaakt.

De man heeft tijdens het huwelijk pensioen opgebouwd in Nederland bij de Stichting Pensioenfonds Buhrmann. Dat is de rechtsvoorganger van de Stichting Pensioenfonds Staples. Beide zullen hierna worden aangeduid als 'de pensioenuitvoerder'.

Op 13 juli 2005 heeft de vrouw aan de pensioenuitvoerder melding gedaan van de

echtscheiding als bedoeld in artikel 2 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps), met als doel om jegens de pensioenuitvoerder een rechtstreekse aanspraak op uitbetaling te verkrijgen van haar vereveningsaandeel in het tijdens het huwelijk door de man opgebouwde ouderdomspensioen. Bij brief van 18 juli 2006 heeft de pensioenuitvoerder aan de vrouw bericht niet tot verevening van de door de man opgebouwde aanspraken te zullen overgaan. Daarbij heeft de pensioenuitvoerder verwezen naar de uitspraak van de Maleisische rechter van 20 april 2004, en dan met name de passage: *'Both parties agree not to make any claims against each other on accepting execution of this agreement.'* Door toch over te gaan tot verevening zou in strijd worden gehandeld met de uitspraak van de Maleisische rechter, aldus de pensioenuitvoerder in 2006.

Op 22 december 2017 heeft de (toenmalige) advocaat van de vrouw de pensioenuitvoerder opnieuw verzocht om tot verevening en uitbetaling van de door de man opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen over te gaan. Bij brief van 17 mei 2018 heeft de pensioenuitvoerder aan de man bericht (alsnog) met terugwerkende kracht vanaf februari 2006 tot verevening en uitbetaling over te zullen gaan. De man is hierop in Nederland een kort gedingprocedure tegen de pensioenuitvoerder gestart, in welke procedure de vrouw is tussengekomen in de zin van artikel 222 Rv. Bij kortgedingvonnis van 13 september 2018 is de pensioenuitvoerder veroordeeld om, totdat de rechter anders beslist, de toekomstige termijnen van de aan de vrouw toekomende pensioenrechten conform de Wvps aan haar te blijven betalen zolang zij op grond van die wet pensioenrechten heeft. Vanaf mei 2018 tot en met maart 2022 heeft de pensioenuitvoerder maandelijks aan de vrouw haar vereveningsaandeel uitbetaald. Na de uitspraak van de kantonrechter van 10 maart 2022 heeft de pensioenuitvoerder de betalingen aan de vrouw stopgezet. De pensioenuitvoerder is ook (nog) niet overgegaan tot uitbetaling van de vereveningsaanspraken over de periode vanaf februari 2006 tot en met mei 2018.

Op 24 augustus 2018 is de man een procedure in Maleisië gestart waarbij hij aan de Maleisische rechter heeft voorgelegd of de vrouw recht heeft op een deel van het door hem bij de pensioenuitvoerder opgebouwde pensioenaanspraken. Op 7 mei 2019 heeft de rechter in Maleisië een mondeling vonnis gewezen (schriftelijk vastgelegd op 31 mei 2019). Daarin is onder meer overwogen dat de vrouw geen recht heeft op betaling c.q. pensioenverevening. De vrouw heeft niet binnen de in Maleisië geldende termijnen een rechtsmiddel tegen bovengenoemde uitspraak van de Maleisische rechter aangewend.

Naast de onderhavige procedure is bij dit hof ook een procedure aanhangig tussen de pensioenuitvoerder en de vrouw. Die procedure betreft het hoger beroep dat de vrouw heeft ingesteld tegen het vonnis van de kantonrechter in de rechtbank Amsterdam van 10 maart 2022 tussen de vrouw enerzijds en de pensioenuitvoerder en de man als gevoegde partij

anderzijds. In dat vonnis heeft de rechter (kort gezegd) de vordering van de vrouw afgewezen om de pensioenuitvoerder te veroordelen tot uitbetaling van de aan haar verschuldigde vereveningsaanspraken over de periode tot mei 2018.

De man heeft in eerste aanleg primair gevorderd de vrouw te veroordelen conform de uitspraak van de Maleisische rechter van 7 mei 2019. Bij het bestreden vonnis van 10 maart 2022 heeft de kantonrechter die primaire vordering toegewezen. De vorderingen van de vrouw in reconventie heeft de kantonrechter afgewezen. Deze vorderingen hielden in – samengevat – een verklaring voor recht dat het Maleisische vonnis van 7 mei 2019 niet voor erkenning in Nederland vatbaar is, een verklaring voor recht dat de vrouw aanspraak heeft op pensioenverevning van het tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen en een verbod van de man om in Maleisië verdere gerechtelijke procedures tegen de vrouw te voeren om haar het recht op pensioenverevning te ontzeggen.

Bij beantwoording van de vraag of de Maleisische rechter zich op een internationaal erkende grond bevoegd heeft verklaard, dient in beginsel aansluiting te worden gezocht bij relevante verdragen en verordeningen. Wat daarin is vastgelegd levert immers een aanwijzing op voor hetgeen internationaal aanvaardbaar wordt geacht (zie HR 23 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2184). Op de bevoegdheid ten aanzien van pensioenverevning zijn echter geen verdragen en verordeningen van toepassing. Het Haags huwelijksvermogensverdrag 1978 heeft alleen betrekking op het toepasselijke recht, en dus niet op de bevoegdheid van de rechter, terwijl in de Verordening Huwelijksvermogensstelsels (Verordening (EU) 2016/1103) pensioenverevning van het toepassingsgebied van de verordening is uitgesloten (zie art. 1 lid 2 onder f HuwVermVo). Desalniettemin hanteert de Nederlandse wetgever als uitgangspunt dat het recht op pensioenverevning voor internationaal privaatrechtelijke doeleinden als een kwestie van huwelijksvermogensrecht kan worden beschouwd (zie *Kamerstukken II 1999/2000, 27049, nr. 3, p. 7*). Daarnaast volgt uit punt 23 van de preambule bij de Verordening Huwelijksvermogensstelsels dat de uitsluiting van de toepasselijkheid van de verordening op pensioenrechten in 'enge zin' dient te worden uitgelegd. Het is dus niet zo dat alle aangelegenheden met betrekking tot pensioen van de reikwijdte van de verordening zijn uitgesloten. Dit betekent dat voor het antwoord op de vraag of de Maleisische rechter zich op een internationaal erkende bevoegdheidsgrond bevoegd heeft geoordeeld om over het geschil tussen partijen te oordelen, (mede) aansluiting kan worden gezocht bij de bevoegdheidsregels uit de Verordening Huwelijksvermogensstelsels. Artikel 6 onder a HuwVermVo bepaalt dat zelfstandige kwesties van huwelijksvermogensrecht in eerste instantie moeten worden aangebracht bij de rechter van de lidstaat waarin beide echtgenoten hun gewone verblijfplaats hebben. In onderhavige zaak hadden (en hebben) partijen hun gewone verblijfplaats in Maleisië, zodat het hof van oordeel is dat de Maleisische rechter zich op een internationaal

erkende grond bevoegd heeft verklaard. Dat geldt te meer nu de woonplaats van partijen ook in andere voor Nederland geldende familierechtelijke verdragen als grond voor de bevoegdheid van de rechter wordt gebruikt. Zo zoekt artikel 3 lid 1 onder a Brussel II-ter (Verordening (EU) 2019/1111) voor de bevoegdheid van de rechter ter zake van echtscheiding ook aansluiting bij de woonplaats van partijen. Datzelfde geldt voor het commune Nederlandse internationaal privaatrecht. Omdat in onderhavige zaak de kwestie van pensioenverevening buiten de kaders van een echtscheidingsprocedure aan de orde is gekomen, zou op grond van de hoofdregels van het commune bevoegdheidsrecht voor de bevoegdheid van de rechter in een dagvaardingszaak worden aangesloten bij de woonplaats van gedaagde, en in verzoekschriftprocedures bij de woonplaats van verzoeker of een van de belanghebbenden (zie art. 2 en 3 Rv). Ook hieruit volgt dat de Maleisische rechter zich op een internationaal erkende bevoegdheidsgrond bevoegd heeft verklaard. Aan het voorgaande doet niet af dat (het recht op) pensioenverevening nauw met de Nederlandse rechtssfeer is verbonden, zoals de vrouw betoogt. Wat ook van deze stelling zij, dit sluit niet uit dat ook een rechter buiten Nederland bevoegd kan zijn om van het geschil kennis te nemen.

Anders dan de vrouw is het hof van oordeel dat het vonnis van de Maleisische rechter wél voldoende is gemotiveerd om de (procedurele) openbare-ordetoets te kunnen doorstaan. Daarbij neemt het hof als uitgangspunt dat het vonnis van de Maleisische rechter in samenhang moet worden gelezen met de ‘overview’ die de Maleisische rechter op dezelfde datum als het vonnis heeft opgesteld (7 mei 2019). Uit de overwegingen in die overview volgt (kort gezegd) dat de Maleisische rechter zijn beslissing heeft gemotiveerd door te wijzen op de afspraken die partijen in het kader van de echtscheiding met elkaar hebben gemaakt. Onderdeel van de afspraken was dat partijen over en weer niets meer van elkaar zouden vorderen. De Maleisische rechter heeft geoordeeld dat onder deze afspraak ook de pensioenrechten van de man vallen. Daarbij heeft hij bovendien geoordeeld dat een dergelijke afspraak niet herroepen kan worden, noch dat daartegen in hoger beroep kan worden gekomen, dit alles (mede) onder verwijzing naar *Practice Direction No. 4 of 2011*. Naar het oordeel van het hof geeft deze motivering voldoende inzicht in de gedachtegang die aan de beslissing ten grondslag ligt, namelijk; partijen hebben afgesproken dat de vrouw geen aanspraak zal hebben op de door de man opgebouwde pensioenrechten en aan die afspraak is de vrouw gehouden. Aldus is deze beslissing voldoende gemotiveerd om de (procedurele) openbare-ordetoets te kunnen doorstaan.

Aan dit alles doet niet af dat de Maleisische rechter niet, althans niet uitdrukkelijk, is ingegaan op de stellingen van de vrouw (i) dat zij naar Nederlands recht aanspraak heeft op een deel van de door de man opgebouwde pensioenafspraken, (ii) dat naar Nederlands recht daar niet zo maar van kan worden afgezien, (iii) dat naar Nederlands recht in Nederland opgebouwde

pensioenaanspraken niet onder het huwelijksrechtregime van partijen vallen, maar (iv) dat daarop altijd het Nederlandse recht (en dus de Wvps) van toepassing is. Zoals hiervoor reeds overwogen, impliceert de aanvaarding van de internationale bevoegdheid van de buitenlandse rechter immers aanvaarding van het feit dat die buitenlandse rechter beslist met inachtneming van zijn eigen recht, met inbegrip van het daartoe behorende conflictenrecht. De buitenlandse rechter is niet gebonden aan het voor Nederland geldende conflictenrecht.

De vrouw heeft aangevoerd dat de inhoud van het vonnis van de Maleisische rechter strijdig is met de openbare orde, omdat de Maleisische rechter de Wvps niet heeft toegepast. Daarbij heeft de vrouw erop gewezen dat de (standaard)verevening van pensioenrechten het algemeen belang dient, en is gebaseerd op sociale rechtvaardigheid. De Wvps is bovendien dwingendrechtelijk van toepassing op het door de man in Nederland opgebouwde pensioen. Indien de Nederlandse rechter gedwongen zou zijn het Maleisische vonnis te erkennen, wordt het Nederlandse stelsel van pensioenverevening ondergraven.

Naar het oordeel van het hof zijn deze stellingen van de vrouw onvoldoende om te kunnen concluderen dat de inhoud van de Maleisische uitspraak in strijd is met beginselen en waarden die in de Nederlandse rechtsorde als fundamenteel worden aangemerkt. Het recht op verevening van pensioenrechten is geen grondrecht. Ook naar Nederlands recht staat het partijen vrij om in onderling overleg van de standaardregeling van verevening af te wijken. Als partijen dat overeenkomen, zijn zij daaraan gehouden. Een dergelijke afspraak is niet in strijd met enig grondrecht, noch kan een dergelijke afspraak als discriminatoir worden beschouwd. Erkenning van de uitspraak van de Maleisische rechter leidt dan ook niet tot een gevolg dat naar Nederlandse opvattingen niet kan worden geduld. Dat een Nederlandse rechter wellicht tot een ander oordeel zou komen, omdat niet is voldaan aan de voorwaarde dat expliciet afstand is gedaan van het recht op pensioenverevening, doet hieraan niet af. Zoals hiervoor overwogen, kan ook een buitenlandse beslissing die naar Nederlands recht als onjuist wordt aangemerkt, worden erkend. Ook het oordeel van de Maleisische rechter dat de vrouw de door haar reeds ontvangen pensioengelden aan de man dient terug te betalen, staat niet aan erkenning in de weg. Ook deze terugbetalingsverplichting is naar Nederlands recht immers geen onaanvaardbaar gevolg; in het Nederlandse recht geldt eveneens dat wanneer de rechtsgrond aan een betaling komt te ontvallen, die betaling als onverschuldigd betaald kan worden teruggevorderd.

De buitenlandse beslissing mag niet onverenigbaar zijn met een tussen dezelfde partijen gegeven beslissing van de Nederlandse rechter. De vrouw heeft in dat verband gewezen op de uitspraak van de voorzieningenrechter van 13 september 2018. In die uitspraak heeft de voorzieningenrechter geoordeeld dat partijen de werking van de Wvps niet hebben uitgesloten, en dat de vrouw (dus) recht heeft op pensioenverevening. Daarbij is de

pensioenuitvoerder veroordeeld om aan de vrouw, totdat de rechter anders beslist, de toekomstige termijnen van de aan haar toekomende pensioenrechten conform de Wvps te blijven betalen zolang zij op grond van die wet pensioenrechten heeft.

De procedure in Nederland betrof een kort geding tussen de man en de pensioenuitvoerder, in welke procedure de vrouw is tussengekomen. Zowel de man als de vrouw hebben een vordering ingediend tegen de pensioenuitvoerder, niet tegen elkaar.

De betrokken beslissingen hebben geen rechtsgevolgen die elkaar uitsluiten. Dit volgt reeds uit het feit dat de voorzieningenrechter in het dictum van zijn vonnis heeft geoordeeld dat de pensioenuitvoerder de toekomstige termijnen aan de vrouw dient uit te betalen *totdat een rechter anders beslist* (cursivering door hof). Met deze beslissing heeft de voorzieningenrechter benadrukt wat naar Nederlands toch al geldt: in een kort geding kunnen slechts voorlopige ordemaatregelen worden genomen. Deze beslissingen hebben geen gezag van gewijsde. Nu de Maleisische rechter in zijn uitspraak van 7 mei 2019 anders heeft beslist, en de uitspraak van de voorzieningenrechter slechts een tijdelijke voorziening betrof, is geen sprake van een situatie waarin de betrokken beslissingen rechtsgevolgen hebben die elkaar uitsluiten. Aldus is ook geen sprake van ‘onverenigbaarheid van beslissingen’.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:2678

Zaaknummer: 200.313.017/01

Rechters: M.C. Schenkeveld, J.M. van Baardewijk en T.M. Subelack

Advocaten: H.L.M. Lichtevelde en M.M.E. Bowmer

Wetsartikelen: 2 Wvps, 1 lid 2 onder f Verordening (EU) 2016/1103, 6 onder a Verordening (EU) 2016/1103 en 3 lid 1 onder a Brussel II-ter

RECHTSPRAAK

Werknemers die pas na uitkomst procedure collega's protesteren tegen pensioenwijziging werkgever hebben hun recht verwerkt

Geschil over de wijziging van de werknemerspremies van werknemers bij Fair Play. Nadat Fair Play in 2014 de pensioenovereenkomst had gewijzigd is een vijftal werknemers een procedure gestart stellende dat sprake is van een niet rechtsgeldige eenzijdige wijziging. In 2018 wees het Hof Den Bosch de vorderingen van deze werknemers toe. Dat is door de Hoge Raad in stand gelaten. Na de uitspraak van het Hof Den Bosch had zich een groot aantal andere werknemers gemeld met het verzoek ook voor hen de regeling terug te draaien. Volgens het hof hebben deze werknemers hun recht verwerkt. Volgens de A-G heeft het hof voldoende gemotiveerd dat niet louter sprake is van 'stilzitten', dat van werknemers verwacht mocht worden dat zij kenbaar hadden gemaakt aan de werkgever dat een gunstige uitkomst in die procedure ook voor hen zou gelden en dat van ongelijke behandeling tussen de groep procederende en niet-procederende werknemers geen sprake was, nu deze groepen niet gelijk zijn. De Hoge Raad doet de zaak af op grond van artikel 81 RO.

Deze zaak gaat over de vraag of werknemers recht hebben op terugbetaling van een maandelijks ingehouden pensioenpremiebijdrage. Werkgever heeft eind december 2013 zijn medewerkers geïnformeerd dat zij per 1 januari 2014 (gefaseerd) een eigen premiebijdrage voor hun pensioen moeten betalen en dat zij deze bijdrage zou inhouden op het brutosalaris. Over 2014 bedroeg deze bijdrage 10%, in 2015 20% en vanaf 2016 30%. De aangekondigde wijziging zorgde voor veel onrust op de werkvloer en vijf medewerkers zijn in 2014 een procedure gestart tegen de wijziging. Hof Den Bosch oordeelde op 20 februari 2018 dat werkgever geen zwaarwichtig belang had bij de wijziging in de zin van artikel 7:613 BW, hij de

ingehouden eigen bedrage voor de pensioenpremie aan de (procederende) werknemers moest terugbetalen en in de toekomst geen bijdragen voor deze premie bij hen mocht inhouden. Na deze uitspraak hebben zich een groot aantal andere personeelsleden, onder wie werknemers, bij werkgever gemeld met het verzoek om ook ten aanzien van hen de ingehouden eigen bedrage voor de pensioenpremie terug te betalen en in de toekomst af te zien van het inhouden van de premiebijdrage op het brutoloon omdat zij in eenzelfde situatie verkeren als de procederende werknemers. Werkgever heeft dit geweigerd, waarna verschillende personeelsleden, onder wie werknemers, een procedure zijn gestart.

De kantonrechter heeft de vorderingen van werknemers afgewezen en geoordeeld dat aan hen duidelijke en ondubbelzinnige informatie over de wijziging is verstrekt en dat werkgever mocht aannemen dat werknemers welbewust met de wijziging hebben ingestemd. Het hof kwam ook tot een afwijzing van de vorderingen van werknemers, zij het op een andere grond. Volgens het hof was er geen sprake van een welbewuste instemming van werknemers met de wijziging, maar hebben zij hun recht op nakoming van de oude premielastverdeling verwerkt. Tegen dit oordeel komen werknemers in cassatie op. In het principale cassatieberoep stellen werknemers in de kern dat het hof geen bijzondere omstandigheden heeft vastgesteld bij zijn oordeel dat werknemers hun rechten hebben verwerkt, dan wel onvoldoende (kenbaar) rekening heeft gehouden met de door werknemers aangevoerde gronden waarom zij lange tijd hebben gewacht met het starten van deze procedure.

Volgens de A-G heeft het hof voldoende gemotiveerd dat niet louter sprake is van 'stilzitten', dat van werknemers verwacht mocht worden dat zij kenbaar hadden gemaakt aan de werkgever dat een gunstige uitkomst in die procedure ook voor hen zou gelden en dat van ongelijke behandeling tussen de groep procederende en niet-procederende werknemers geen sprake was, nu deze groepen niet gelijk zijn.

De Hoge Raad heeft de klachten over het arrest van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van dat arrest. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie art. 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1488

Zaaknummer: 23/02267

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, F.J.P. Lock, S.J. Schaafsma en G.C. Makkink

Advocaten: M.J. van Basten Batenburg, S.F. Sagel en I.L.N. Timp

Wetsartikelen: 7:613 BW

RECHTSPRAAK

Werknemers die pas na uitkomst procedure collega's protesteert tegen pensioenwijziging werkgever hebben hun recht verwerkt

Geschil over de wijziging van de werknemerspremies van werknemers bij Fair Play. Nadat FairPlay in 2014 de pensioenovereenkomst had gewijzigd is een vijftal werknemers een procedure gestart stellende dat sprake is van een niet rechtsgeldige eenzijdige wijziging. In 2018 wees het Hof Den Bosch de vorderingen van deze werknemers toe. Dat is door de Hoge Raad in stand gelaten. Na de uitspraak van het Hof Den Bosch had zich een groot aantal andere werknemers gemeld met het verzoek ook voor hen de regeling terug te draaien. Volgens het hof hebben deze werknemers hun recht verwerkt. Volgens de A-G heeft het hof voldoende gemotiveerd dat niet louter sprake is van 'stilzitten', dat van werknemers verwacht mocht worden dat zij kenbaar hadden gemaakt aan de werkgever dat een gunstige uitkomst in die procedure ook voor hen zou gelden en dat van ongelijke behandeling tussen de groep procederende en niet-procederende werknemers geen sprake was, nu deze groepen niet gelijk zijn. De Hoge Raad doet de zaak af op grond van artikel 81 RO.

Deze zaak gaat over de vraag of werknemers recht hebben op terugbetaling van een maandelijks ingehouden pensioenpremiebijdrage. Werkgever heeft eind december 2013 zijn medewerkers geïnformeerd dat zij per 1 januari 2014 (gefaseerd) een eigen premiebijdrage voor hun pensioen moeten betalen en dat zij deze bijdrage zou inhouden op het brutosalaris. Over 2014 bedroeg deze bijdrage 10%, in 2015 20% en vanaf 2016 30%. De aangekondigde wijziging zorgde voor veel onrust op de werkvloer en vijf medewerkers zijn in 2014 een procedure gestart tegen de wijziging. Hof Den Bosch oordeelde op 20 februari 2018 dat werkgever geen zwaarwichtig belang had bij de wijziging in de zin van artikel 7:613 BW, hij de

ingehouden eigen bedrage voor de pensioenpremie aan de (procederende) werknemers moest terugbetalen en in de toekomst geen bijdragen voor deze premie bij hen mocht inhouden. Na deze uitspraak hebben zich een groot aantal andere personeelsleden, onder wie werknemers, bij werkgever gemeld met het verzoek om ook ten aanzien van hen de ingehouden eigen bedrage voor de pensioenpremie terug te betalen en in de toekomst af te zien van het inhouden van de premiebijdrage op het brutoloon omdat zij in eenzelfde situatie verkeren als de procederende werknemers. Werkgever heeft dit geweigerd, waarna verschillende personeelsleden, onder wie werknemers, een procedure zijn gestart.

De kantonrechter heeft de vorderingen van werknemers afgewezen en geoordeeld dat aan hen duidelijke en ondubbelzinnige informatie over de wijziging is verstrekt en dat werkgever mocht aannemen dat werknemers welbewust met de wijziging hebben ingestemd. Het hof kwam ook tot een afwijzing van de vorderingen van werknemers, zij het op een andere grond. Volgens het hof was er geen sprake van een welbewuste instemming van werknemers met de wijziging, maar hebben zij hun recht op nakoming van de oude premielastverdeling verwerkt. Tegen dit oordeel komen werknemers in cassatie op. In het principale cassatieberoep stellen werknemers in de kern dat het hof geen bijzondere omstandigheden heeft vastgesteld bij zijn oordeel dat werknemers hun rechten hebben verwerkt, dan wel onvoldoende (kenbaar) rekening heeft gehouden met de door werknemers aangevoerde gronden waarom zij lange tijd hebben gewacht met het starten van deze procedure.

Volgens de A-G heeft het hof voldoende gemotiveerd dat niet louter sprake is van 'stilzitten', dat van werknemers verwacht mocht worden dat zij kenbaar hadden gemaakt aan de werkgever dat een gunstige uitkomst in die procedure ook voor hen zou gelden en dat van ongelijke behandeling tussen de groep procederende en niet-procederende werknemers geen sprake was, nu deze groepen niet gelijk zijn.

De Hoge Raad heeft de klachten over het arrest van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van dat arrest. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie art. 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1489

Zaaknummer: 23/02258

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, F.J.P. Lock, S.J. Schaafsma en G.C. Makkink

Advocaten: M.J. van Basten Batenburg, S.F. Sagel en I.L.N. Timp

Wetsartikelen: 7:613 BW

RECHTSPRAAK

Werkneemster die pas na uitkomst procedure collega's protesteert tegen pensioenwijziging werkgever heeft haar recht verwerkt

Geschil over de wijziging van de werknemerspremies van werknemers bij Fair Play. Nadat FairPlay in 2014 de pensioenovereenkomst had gewijzigd is een vijftal werknemers een procedure gestart stellende dat sprake is van een niet rechtsgeldige eenzijdige wijziging. In 2018 wees het Hof Den Bosch de vorderingen van deze werknemers toe. Dat is door de Hoge Raad in stand gelaten. Na de uitspraak van het Hof Den Bosch had zich een groot aantal andere werknemers gemeld met het verzoek ook voor hen de regeling terug te draaien. Volgens het hof hebben deze werknemers hun recht verwerkt. Volgens de A-G heeft het hof voldoende gemotiveerd dat niet louter sprake is van 'stilzitten', dat van werknemers verwacht mocht worden dat zij kenbaar hadden gemaakt aan de werkgever dat een gunstige uitkomst in die procedure ook voor hen zou gelden en dat van ongelijke behandeling tussen de groep procederende en niet-procederende werknemers geen sprake was, nu deze groepen niet gelijk zijn. De Hoge Raad doet de zaak af op grond van artikel 81 RO.

Deze zaak gaat over de vraag of werkneemster recht heeft op terugbetaling van een maandelijks ingehouden pensioenpremiebijdrage. Werkgever heeft eind december 2013 zijn medewerkers geïnformeerd dat zij per 1 januari 2014 (gefaseerd) een eigen premiebijdrage voor hun pensioen moeten betalen en dat zij deze bijdrage zou inhouden op het brutosalaris. Over 2014 bedroeg deze bijdrage 10%, in 2015 20% en vanaf 2016 30%. De aangekondigde wijziging zorgde voor veel onrust op de werkvloer en vijf medewerkers zijn in 2014 een procedure gestart tegen de wijziging. Hof Den Bosch oordeelde op 20 februari 2018 dat werkgever geen zwaarwichtig belang had bij de wijziging in de zin van artikel 7:613 BW, hij de

ingehouden eigen bedrage voor de pensioenpremie aan de (procederende) werknemers moest terugbetalen en in de toekomst geen bijdragen voor deze premie bij hen mocht inhouden. Na deze uitspraak hebben zich een groot aantal andere personeelsleden, onder wie werkneemster, bij werkgever gemeld met het verzoek om ook ten aanzien van hen de ingehouden eigen bedrage voor de pensioenpremie terug te betalen en in de toekomst af te zien van het inhouden van de premiebijdrage op het brutoloon omdat zij in eenzelfde situatie verkeren als de procederende werknemers. Werkgever heeft dit geweigerd, waarna verschillende personeelsleden, waaronder werkneemster, een procedure zijn gestart.

De kantonrechter heeft de vorderingen van werkneemster afgewezen en geoordeeld dat aan haar duidelijke en ondubbelzinnige informatie over de wijziging is verstrekt en dat werkgever mocht aannemen dat werkneemster welbewust met de wijziging heeft ingestemd. Het hof kwam ook tot een afwijzing van de vorderingen van werkneemster, zij het op een andere grond. Volgens het hof was er geen sprake van een welbewuste instemming van werkneemster met de wijziging, maar heeft zij haar recht op nakoming van de oude premielastverdeling verwerkt. Tegen dit oordeel komt werkneemster in cassatie op. In het principale cassatieberoep stelt werkneemster in de kern dat het hof geen bijzondere omstandigheden heeft vastgesteld bij zijn oordeel dat werkneemster haar rechten heeft verwerkt, dan wel onvoldoende (kenbaar) rekening heeft gehouden met de door werkneemster aangevoerde gronden waarom zij lange tijd heeft gewacht met het starten van deze procedure.

Volgens de A-G heeft het hof voldoende gemotiveerd dat niet louter sprake is van 'stilzitten', dat van werkneemster verwacht mocht worden dat zij kenbaar had gemaakt aan de werkgever dat een gunstige uitkomst in die procedure ook voor haar zou gelden en dat van ongelijke behandeling tussen de groep procederende en niet-procederende werknemers geen sprake was, nu deze groepen niet gelijk zijn.

De Hoge Raad heeft de klachten over het arrest van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van dat arrest. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie art. 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1490

Zaaknummer: 23/02257

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, F.J.P. Lock, S.J. Schaafsma en G.C. Makkink

Advocaten: M.J. van Basten Batenburg, S.F. Sagel en I.L.N. Timp

Wetsartikelen: 7:613 BW

RECHTSPRAAK

Is er objectieve rechtvaardiging voor maximumleeftijd van 60 jaar voor sollicitanten Duitse advocaat-notarissen?

Verzoekster heeft gesolliciteerd naar het ambt van advocaat-notaris in het rechtsgebied van het Amtsgericht (rechter in eerste aanleg, Duitsland) waar zij al meer dan drie jaar werkzaam is als advocaat. Haar sollicitatie is afgewezen omdat zij op de uiterste datum voor de indiening van een sollicitatie ouder was dan 60 jaar. HvJ EU wordt verzocht te beoordelen of een nationale regeling die voorziet in een maximumleeftijd van 60 jaar voor de eerste benoeming tot advocaat-notaris verboden leeftijdsonderscheid is. Het HvJ EU wijst erop dat de aangevoerde redenen legitieme doelstellingen zijn die passend en noodzakelijk lijken, al moet dat worden geverifieerd door de nationale rechter.

Verzoekster heeft gesolliciteerd naar het ambt van advocaat-notaris in het rechtsgebied van het Amtsgericht (rechter in eerste aanleg, Duitsland) waar zij al meer dan drie jaar werkzaam is als advocaat. Haar sollicitatie is afgewezen omdat zij op de uiterste datum voor de indiening van een sollicitatie ouder was dan 60 jaar. Met zijn eerste en zijn vierde vraag, die samen moeten worden onderzocht, wenst de verwijzende rechter in essentie te vernemen of artikel 6 lid 1 Richtlijn 2000/78/EG, gelezen in het licht van artikel 21 Handvest, aldus moet worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een nationale regeling die voorziet in een maximumleeftijd van 60 jaar voor de eerste benoeming tot advocaat-notaris. Dienaangaande bepaalt par. 5 lid 4 Bundesnotarordnung (federale verordening inzake het notarisambt) (BNotO) dat wie op de uiterste datum voor de indiening van een sollicitatie voor een notarisambt de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt, niet voor het eerst tot advocaat-notaris kan worden benoemd, zodat deze bepaling van invloed is op de selectiecriteria voor deze personen. Deze bepaling moet dan ook worden geacht regels met betrekking tot de toegang tot arbeid als zelfstandige in de zin van artikel 3 lid 1 onder a Richtlijn 2000/78/EG, vast te stellen en bijgevolg binnen de werkingssfeer van Richtlijn 2000/78/EG te vallen (zie in die zin

arresten van 13 november 2014, *Vital Pérez*, C-416/13, ECLI:EU:C:2014:2371, punt 30, en 2 april 2020, *Comune di Gesturi*, C-670/18, ECLI:EU:C:2020:272, punten 22|24). Deze bepaling leidt dan ook tot een rechtstreeks op leeftijd gebaseerd verschil in behandeling in de zin van artikel 1 juncto artikel 2 lid 2 onder a Richtlijn 2000/78/EG (zie in die zin *Vital Pérez*, punt 33, en beschikking van 17 november 2022, *PF* (Leeftijdsgrens voor de aanwerving van psychologen bij de politie), C-569/21, ECLI:EU:C:2022:910, punt 49 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

De nationale regeling beoogt, ten eerste, ervoor te zorgen dat het beroep van notaris gedurende een voldoende lange periode voor de pensionering ononderbroken wordt uitgeoefend teneinde een doeltreffende en onafhankelijke rechtsbedeling te verzekeren, ten tweede, een kwalitatief hoogstaand notariaat te waarborgen waarbij juristen zich niet in de laatste jaren van hun beroepsleven vertrouwd hoeven te maken met een beroep dat zij nooit eerder hebben uitgeoefend en, ten derde, te zorgen voor een evenwichtige leeftijdsstructuur teneinde de generatievernieuwing van het notariaat te vergemakkelijken. De doelstellingen die in casu met de nationale regeling in het hoofdgeding worden nagestreefd, worden in beginsel geacht een rechtstreeks op grond van leeftijd gebaseerd verschil in behandeling objectief en redelijk te kunnen rechtvaardigen. Beoordeeld dient te worden of de middelen voor het bereiken van die doelstellingen passend en noodzakelijk zijn.

Wat in de eerste plaats het ‘passende’ karakter betreft van een nationale regeling die voorziet in een maximumleeftijd zoals die welke in het hoofdgeding aan de orde is, moet ten eerste worden opgemerkt dat vaststaat dat door die regeling kan worden verzekerd dat kandidaten voor het ambt van notaris dit ambt ten minste gedurende 10 jaar kunnen uitoefenen vooraleer zij de verplichte pensioenleeftijd bereiken, die in casu op 70 jaar is vastgelegd, en dat de notarissen de nodige ervaring verwerven om een kwalitatief hoogstaande dienstverlening te waarborgen. Hieruit volgt dat die regeling passend moet worden geacht ter verwezenlijking van zowel het doel dat het beroep van notaris gedurende een voldoende lange periode voor de pensionering ononderbroken wordt uitgeoefend teneinde een doeltreffende en onafhankelijke rechtsbedeling te bieden, als het doel om een behoorlijke uitoefening van de notariële bevoegdheden te waarborgen.

Ten tweede zij eraan herinnerd dat het Hof reeds heeft geoordeeld dat een leeftijdsgrens van 50 jaar voor toelating tot het vergelijkend onderzoek voor toegang tot het beroep van notaris passend is ter verwezenlijking van het doel om de generatievernieuwing en verjonging van de beroepsstand te vergemakkelijken (arrest van 3 juni 2021, *Ministero della Giustizia (Notarissen)*, C-914/19, ECLI:EU:C:2021:430, punt 49 en aldaar aangehaalde rechtspraak]. Dezelfde conclusie geldt a fortiori voor de nationale regeling die in het hoofdgeding aan de orde is en volgens welke degene die op de uiterste datum voor de indiening van een sollicitatie

voor een notarisambt de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt, niet voor het eerst tot advocaat-notaris kan worden benoemd.

Wat in de tweede plaats het ‘noodzakelijke’ karakter van de nationale regeling in het hoofdgeding betreft, zij eraan herinnerd dat het aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten staat om een juist evenwicht te vinden tussen de verschillende betrokken belangen, wetende dat er bijzondere aandacht moet worden besteed aan de deelname van oudere werknemers aan het beroepsleven en daarmee aan het economische, culturele en sociale leven. Wanneer die personen professioneel actief blijven, wordt met name diversiteit bij de arbeid bevorderd. Het belang bij het professioneel actief blijven van die personen moet evenwel met inachtneming van andere, eventueel tegenovergestelde belangen in aanmerking worden genomen (zie in die zin arrest van 2 april 2020, *Comune di Gesturi*, C-670/18, ECLI:EU:C:2020:272, punten 43 en 44 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Bij zijn onderzoek of een maatregel zoals die in het hoofdgeding niet verder gaat dan ter verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling noodzakelijk is, dient de nationale rechter dus niet alleen rekening te houden met de geschiktheid van de betrokkenen om een beroep uit te oefenen, maar ook met de schade die deze regeling hun kan berokkenen.

In het kader van het onderzoek van het noodzakelijke karakter van die regeling waartoe de verwijzende rechter dient over te gaan, zal deze rechter ten eerste rekening moeten houden met de criteria voor de prospectieve beoordeling van de noodzaak om ambten van ‘notaris in hoofdberoep’ en ambten van advocaat-notaris te creëren, en moeten vaststellen of de nood aan ambten een ‘gewone’ dan wel een ‘dwingende’ nood vormt. Ten tweede zal hij moeten onderzoeken of het tekort aan kandidaten voor het ambt van advocaat-notaris die voldoen aan de voorwaarde inzake maximumleeftijd van par. 5 lid 4 BNotO enkel wordt verklaard door demografische redenen — wat afbreuk zou doen aan het noodzakelijke karakter van de betrokken regeling om de nagestreefde doelstelling te bereiken — of ook door financiële of economische redenen die te maken hebben met het feit dat er een risico bestaat dat de extra kosten om een notariskantoor in te richten en te onderhouden, die deze kandidaten moeten dragen boven op de kosten die zij reeds dragen voor het beheer van hun advocatenkantoor, niet of moeilijk kunnen worden afgeschreven, wetende dat er in het naburige arrondissement of de naburige arrondissementen andere reeds eerder gevestigde notarissen werkzaam zijn en dat ‘notarissen in hoofdberoep’ in het merendeel van de gevallen het kantoor van een vertrekkende ‘notaris in hoofdberoep’ overnemen.

Dienaangaande moet evenwel worden opgemerkt dat in casu, onder voorbehoud van verificatie door de verwijzende rechter, niet wordt betwist dat de nationale regeling in het hoofdgeding deel uitmaakt van een wettelijk kader dat zonder onderscheid op het gehele grondgebied van toepassing is, en dat er op nationaal niveau een overschot aan kandidaten

voor het ambt van ‘notaris in hoofdberoep’ is, wat afbreuk lijkt te doen aan de stelling dat het tekort aan kandidaten voor het ambt van advocaat-notaris demografische redenen heeft.

Gelet op alle voorgaande overwegingen dient op de eerste en de vierde vraag te worden geantwoord dat artikel 6 lid 1 Richtlijn 2000/78/EG, gelezen in het licht van artikel 21 Handvest, aldus moet worden uitgelegd dat het niet in de weg staat aan een nationale regeling die voorziet in een maximumleeftijd van 60 jaar voor de eerste benoeming tot advocaat-notaris, voor zover die regeling een legitieme doelstelling van het werkgelegenheids- en arbeidsmarktbeleid nastreeft en binnen de wetgevende context waarvan zij deel uitmaakt en ten aanzien van alle situaties waarop zij van toepassing is, passend en noodzakelijk is ter verwezenlijking van deze doelstelling.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 17-10-2024

ECLI: ECLI:EU:C:2024:901

Zaaknummer: C-408/23

Rechters: F. Biltgen, M.L. Arastey Sahún en J. Passer

Wetsartikelen: 21 Hv , 2 lid 2 onder a Richtlijn 2000/78/EG en 6 lid 1 Richtlijn 2000/78/EG

RECHTSPRAAK

Verschillende uitstelmogelijkheden pensioen federale en deelstaatrechters niet gebaseerd op leeftijd maar beroepscategorie: valt buiten reikwijdte Richtlijn 2000/78/EG

Geschil over de vraag of een nationale regeling volgens welke federale rechters hun pensionering niet kunnen uitstellen, terwijl federale ambtenaren en rechters van de deelstaten dit wel kunnen, tot leeftijdsonderscheid leidt zoals bedoeld in de Gelijkebehandelingsrichtlijn 2000/78/EG. Het verschil in pensioenleeftijd en uitstelmogelijkheden tussen federale rechters en rechters van deelstaten is niet gebaseerd op leeftijd maar op beroepscategorie. Daarmee valt het onderscheid niet onder de reikwijdte van Richtlijn 2000/78/EG, aldus het HvJ EU.

HB, geboren op 20 september 1960, is rechter in het Bundesgerichtshof. Hij is als federale rechter onderworpen aan een verplichte pensioenleeftijd, die is vastgesteld op 67 jaar. Het Deutsche Richtergesetz (DRiG) biedt HB geen enkele mogelijkheid om uitstel van de pensionering te krijgen. Het bepaalt dat voor personen die in 1960 zijn geboren, de wettelijke pensioenleeftijd 66 jaar en 4 maanden bedraagt. Volgens HB wordt hij rechtstreeks gediscrimineerd op grond van leeftijd, aangezien ten eerste federale ambtenaren, wier wettelijke pensioenleeftijd dezelfde is als de zijne, hun pensionering overeenkomstig par. 53 BBG met maximaal drie jaar kunnen uitstellen, en ten tweede rechters van de deelstaat Baden-Württemberg (Duitsland), wier pensioenleeftijd in beginsel eveneens 67 jaar is, op grond van par. 6, lid 2, eerste volzin, van het Landesrichter- und Staatsanwaltsgesetz des Landes Baden-Württemberg om uitstel van hun pensionering kunnen verzoeken voor een periode van maximaal één jaar, zonder echter het einde van de maand waarin zij de leeftijd van 68 jaar bereiken, te overschrijden.

Het BMJ betwist dat er in casu sprake is van directe discriminatie op grond van leeftijd in de

zin van artikel 2 lid 1 onder a Richtlijn 2000/78/EG. Het Bundesministerium der Justiz (BMJ) betoogt in dit verband met name dat, om vast te stellen of er al dan niet sprake is van een dergelijke discriminatie, geen vergelijking kan worden gemaakt tussen een federale rechter enerzijds en federale ambtenaren of rechters van de deelstaten anderzijds, aangezien de voordracht van federale rechters fundamenteel verschilt van de benoeming van federale ambtenaren en rechters van de deelstaten. Gesteld dat er sprake is van een ongelijke behandeling, dan is deze bovendien gerechtvaardigd, aangezien par. 48 lid 1 en 2 DRiG een evenwichtige leeftijds piramide binnen de magistratuur beoogt te bereiken, gezien het feit dat juist door de pensionering van oudere werknemers beginners in het beroep toegang tot de openbare dienst kunnen krijgen. De regeling heeft bovendien voordelen wat betreft de voorspelbaarheid van het personeelsverloop in het licht van de bijzonderheden bij de selectie van rechters. Ten slotte heeft de voorspelbare en voortdurende opening van posten in de hogere rangen tot gevolg dat rechters ertoe worden aangespoord zich meer in te zetten.

De verwijzende rechter stelt prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie EU.

Het Hof van Justitie EU oordeelt dat het verschil in pensioenleeftijd tussen federale rechters en rechters van deelstaten niet gebaseerd is op leeftijd maar op beroepscategorie. Dat valt niet onder de reikwijdte van Richtlijn 2000/78/EG.

Met zijn eerste vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 2 lid 2 onder a Richtlijn 2000/78/EG aldus moet worden uitgelegd dat een nationale regeling volgens welke federale rechters hun pensionering niet kunnen uitstellen, terwijl federale ambtenaren en rechters van de deelstaten dit wel kunnen, tot een rechtstreeks op leeftijd gebaseerd verschil in behandeling in de zin van deze bepaling leidt.

Zoals het Hof reeds heeft geoordeeld, zijn de in artikel 1 van Richtlijn 2000/78/EG genoemde gronden limitatief en heeft deze richtlijn geen betrekking op discriminatie op grond van de beroepscategorie of de arbeidsplaats (HvJ EU 21 mei 2015, C-262/14, ECLI:EU:C:2015:336 (SCMD), punt 29 en aldaar aangehaalde rechtspraak). In casu doet het in de eerste vraag bedoelde verschil in behandeling zich niet voor tussen federale rechters die na de in par. 48 lid 1 DRiG vastgestelde leeftijd niet langer mogen doorwerken, en federale rechters die deze leeftijd nog niet hebben bereikt en wel mogen blijven werken, maar betreft het een verschil in behandeling tussen enerzijds federale rechters en anderzijds federale ambtenaren en rechters van de deelstaten, met name die van de deelstaat Baden-Württemberg. Zoals blijkt uit het nationale rechtskader zijn de bepalingen die de uitoefening van de functies van deze verschillende rechters en ambtenaren beheersen, neergelegd in duidelijk los van elkaar staande wetgevingshandelingen. Binnen deze persoonscategorieën oefenen degenen die daartoe behoren niet dezelfde functies uit, en de omstandigheden waarin deze functies

worden uitgeoefend zijn specifiek voor elke categorie.

Bijgevolg is het verschil in behandeling tussen federale rechters enerzijds en federale ambtenaren en rechters van de deelstaten anderzijds, met name die van de deelstaat Baden-Württemberg, gebaseerd op de functie die deze verschillende persoonscategorieën respectievelijk bekleden. Hieruit volgt dat een verschil in behandeling als bedoeld in de eerste vraag is gebaseerd op de beroepscategorie waartoe de betrokkenen op federaal en regionaal niveau behoren en niet op leeftijd.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 17-10-2024

ECLI: ECLI:EU:C:2024:889

Zaaknummer: C-349/23

Rechters: F. Biltgen, M.L. Arastey Sahún en J. Passer

Wetsartikelen: Richtlijn 2000/78/EG en WGBL